

Glasnik MIRA

Godište II. • Broj 9 • Međugorje • Rujan 2007 • Cijena 2,5 KM / 10 kn

Došli smo ti, križu sveti!

A photograph showing the silhouettes of several people's heads and shoulders against a dramatic sky at sunset or sunrise. The sky is filled with large, billowing clouds that are partially illuminated by the low sun, creating a warm, golden glow. The overall mood is contemplative and peaceful.

Draga djeco!

I danas vas pozivam na obraćenje. Neka vaš život, dječice, bude odsjaj Božje dobrote a ne mržnje i nevjere. Molite, dječice, da vam molitva postane život. Tako ćete u vašem životu otkriti mir i radost koju Bog daje onima koji su otvorena srca prema Njegovoj ljubavi. A vi koji ste daleko od Božjeg milosrđa obraćajte se da se Bog ne ogluši na vaše molitve i ne bude vam kasno. Zato u ovom milosnom vremenu obraćajte se i stavite Boga na prvo mjesto u vašem životu.

Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

(25. kolovoza 2007.)

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik:
 Informativni centar "Mir" Međugorje

Glavni urednik: Krešimir Šego

Lektor i korektor: Dragan Naletilić

Adresa:

Glasnik mira, Gospin trg 1
 88266 Međugorje, BiH
 Tel.: 00 387 36 650 200; 653 325
 Faks: 00 387 36 651 300
 Služba pretplate: 00 387 36 653 342
 E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr
 Internet: www.medjugorje.hr

Grafičko oblikovanje:

Marin Musa // SHIFT KREATIVNA AGENCIJA

Tisk: Fram-Ziral, Mostar

Uplate iz Bosne i Hercegovine u KM:
 Poštanskom uplatnicom ili na žiroračun:
 3381202201145352
 UniCredit Zagrebačka banka BH

Uplate iz svih stranih zemalja (u svim valutama osim HRK):
 Unicredit Zagrebačka banka BH
 S.W.I.F.T. ZABA BA 22
 Konto: 48-06-02810-2

Uplate iz Republike Hrvatske (kune i euri):
 HVB Splitska banka d.d.
 Br. računa: 30000519000
 S.W.I.F.T: BACXHR22
 IBAN: HR17 2330 0035 1002 0168 2
 Prilikom uplate popuniti **Nalog 14**
 Ili poštanskom uplatnicom

Cijena pojedinog primjeraka:

2,5 KM/10 kn
 Godišnja pretplata (12 brojeva)
 BiH: 30 KM; Republika Hrvatska: 120 kn;
 Zemlje EU: 30 eura; Švicarska: 50 sfr; SAD: 40 US\$

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjetе, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86 /06 od 12. siječnja 2006.

Dekret Pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, izdavač izjavljuje da nema nakanu preteči sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se izdavač potpuno podvrgava. Riječi poput «ukazanja, čudes, poruke» i slične imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

MARIJA - ISHODIŠTE POVRETA K BOGU

Iz dana u dan, iz mjeseca u mjesec, iz godine u godinu ovdje u Međugorju svjedoci smo nepresušnih rijeka hodočasnika koje se slijevaju, nesmanjenim žarom, svednevice i u sve većem broju. Bez promidžbe, bez velikih oglasa, u Crkvi u Hrvata gotovo nezabilježeni protječu veliki međugorski skupovi, a milijuni se ovamo navraćaju, na izvor vode žive i života, napajaju se i krijepe te odlaze s nadom opet se, što skorije ovamo vratiti. Upravo kako to opisa blagopokojni Papa u svome Rimskom triptihu: "Želiš li pronaći izvor, moraš se zaputiti uzvodno i uzbrdo, trajno sve dalje i dalje, matici usuprot!"

fra Tomislav Pervan

To se ozbiljuje ovdje u Međugorju. Ljudi žele na sami izvor, uz strmenu brdu; nikakva muka nije prebolema, nikakav napor pretežak, nikakav hercegovački čelopek prejak. Penju se lijevajući suze i znoj, znajući da je pod Križem Majka kojoj smo povjereni i koja nas ondje očekuje kao svoje sinove i kćeri.

Marija dolazi navijestiti novo doba

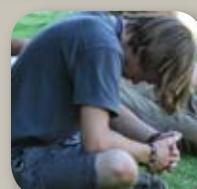
Međugorje je ozbiljenje onoga što je Marija u samim početcima rekla, već dru-

gi dan svoga pojavka ovdje: *Došla sam da vam kažem kako Bog jest, Bog opстоји.* Bacimo li pogled unatrag, u vrijeme kad je ovim prostorima i u mnogim srcima vladala komunistička bezbožna ideologija koja je potirala samu ideju i pomisao na Boga, koja je Boga sustavno ubijala i izgonila iz duša i srđaca, domova i stanova, a pogotovo javnosti, onda je ta poruka ravna prevratu, zbiljskoj revoluciji. Jer ako Bog opstoje, onda padaju u vodu sve ideologije koje su se nadimale i prsile u minulom stoljeću ➤

U OVOME BROJU PROČITAJTE:

**NEKA VAŠ ŽIVOT
BUDE ODSJAJ
BOŽJE DOBROTE**
fra Ljubo Kurtović

**PRED
BOGOM
SA
SOBOM**
s. Dominika Anić

**HVALA MARIJI
NA OVOME
SILNOM DARU**
fra Petar Vlašić

**GOSPINA
UKAZANJA
UVIJEK SU POZIV
NA OBRAĆENJE**
Marija Pavlović-Lunetti

**FESTIVAL RADO-
STI - 18. MEĐU-
NARODNI MOLI-
TVENI SUSRET
MLADIH**

**BANNEUX
GOSPA
SIROMAŠNIH**
fra Karlo Lovrić

> uime čovjeka i čovječanstva te povukle za sobom u smrt stotine milijuna ljudi. Nestane li Boga, nestaje i čovjek! Marija dolazi da proročanski navijesti novo doba, pripremi svijet za novo stoljeće i tisućljeće.

Ma kakva predviđanja bila, rijeke ljudi koje ovamo dolaze dokaz su da postupno ulazimo u vrijeme obnovljene vjere te ponovnoga rađanja Boga u srcima. Vjera i Bog se vraćaju u javnost i ljudska srca, ne kao filozofska kategorija, oživljena preda, teološko uvjerenje ili pak duhovna snaga. Vjera se vraća u srca i ulazimo postupno u novo religijsko doba čak i u političkom smislu.

Stoljeća progona Boga

Prisjetimo se: Bog je bio ubijan, sustavno potiran. Filozofi, psiholozi, psihiyatри, ideolozi zapadne polukruglje kroz minula su dva stoljeća sustavno progonili Boga iz javnoga života i ustava. Dovoljno se sjetiti bezboštva s kojim je nastupila Francuska revolucija god. 1789., te milijuna mrtvih koje je onodobno ostavio protubožni pohod iz Pariza po cijeloj Francuskoj i Europi. Dosada pak imamo malo promišljanja i usporedbi s godinom 1989., onim što se dogodilo točno dva stoljeća poslije u Europi kad je 'implodirao', u sebe se urušio bezbožni komunizam. Dva puna i duga stoljeća bijahu dovoljna da se čovječanstvo otrijezeni od svoga bijega od Boga, od sveukupne tragedije ateističkoga humanizma koji je proglašio smrt Boga.

Suvišno je navoditi imena Marxa, Darwina, Feuerbacha, Schopenhauera, Nietzschea, Freuda te njihovih oponašatelja koji su sustavno ubijali Boga u ljudima. Dvadeseto stoljeće i njegove protubožne ideologije dokumentiraju s patološkom brutalnošću do kojih se granica spušta čovjek kad se u njemu ubije misao i zbilja Boga. I na kraju svakodnevni praktični ateizam u materijalističkom izdanju brine se za ostatak da se izbriše Bog iz života. Danas, u postmodernom zasićenu društvu praktično su očišćeni kulturološki ostatci kršćanstva iz svijesti duhovno rasuta doba. Za Isusova je suđenja razjareno mnoštvo opetovano vikalio te je buka bivala sve žešća: *Mani, ukloni Njega, Sina Božjega!* S istim se žarom danas uklanaju ostatci ostataka iz javnoga života na Zapadu svega onoga što je podsjećalo ili podsjeća na Isusa Krista. Prisjetimo se samo prijepora oko križeva u Njemačkoj, Nizozemskoj, Italiji, a da ne govorimo o križu kao privjesku što ga ne smi-

ju nositi javno na radnom mjestu toliki zaposlenici u velikim kompanijama.

Nestankom Boga

nestao je i smisao u čovječanstvu

Međutim, samo prividno su jaki oni koji o tome odlučuju. Još je davno španjolski mislilac J. Ortega y Gasset objavio zbirku svojih eseja pod naslovom *Bog na obzoru*. Bog se ne da otjerati iz svijesti, čovjek je biće prema Bogu usmjereno i izbaždareno. Ovih dana navršava se 125 godina otako je Friedrich Nietzsche objavio svoju *Veselu znanost*, zbirku izreka koje je taj oštroumni analitičar stanja i društva zapisaо prije nego mu je um pomučen i zapao u stvarno ludilo. Među njima ćemo pronaći njegovu čuvenu izrek o 'mrtvom Bogu': *Bog je mrtav*. Tu riječ on stavљa u usta nekom poludjelu čovjeku. Taj pomahnitali čovjek u podne sa svjetiljkom u ruci tumara gradskim trgovima izvikujući smrt Boga. Boga koga smo mi ljudi, ne znajući i nesvjesno, ubili.

Taj pomahnitali čovjek teško pati poradi gubitka Boga. Otvorimo li primjerice Pavlove poslanice, Augustinove Ispovijedi ili propovijedi Meistera Eckharta, vidjet ćemo jasnú svijest o potrebi Boga u čovječanstvu, u osobnom životu. Sam Nietzsche kao da žaluje zbog bogoubojstva u svijetu. To se zbijalo u ludilu. Nestankom Boga nestao je smisao u čovječanstvu, odsele nema čovjekov rad nikakva cilja ni opravdanja. Bez Boga ne postoji više gore ni dolje, čovjekov je obzor zbrisan spužvom. Njega još doslovce okružuje samo prazni prostor. Čovjek je izrijekom izgubio najsvetiјe i najmoćnije što je uopće imao. Bog je iskrvario pod rukama bogoubojica te nema te vode koja je kadra sprati Božju krv s ljudskih ruku.

Prema Nietzscheu samo je Bog živi jamac za smisao ljudskoga života. Ne opstoji li neka viša, božanska moć, ne znamo što je uopće može nadomjestiti. Program njegove *Vesele znanosti* pokušaj je jednoga krajnje nedostatna odgovora. Nietzsche nabacuje velika i duboka pitanja, ali ne

Snimio Tvrtko Bojić

daje nikakva odgovora. Danas baštinimo ono što je taj pronicljivi um pretkazao prije više od stotinu godina.

Čovjek nema vrijednost i cijenu, nego dostojanstvo i smisao

U međuvremenu smo svjedoci kako ova današnja Europa djeluje kao nekakav agnostički, bezbožni otok u moru ponovnoga religijskoga buđenja na planetu. To buđenje osvaja prostore velike svjetske politike. Promotrimo samo životnost islama, ali i buđenja vjere na Istoku. Upravo ovdje u Međugorju doživljavamo svojevrsnu eksploziju hodočasnika iz bivšega komunističkoga bloka. Pa čak i Indija i Kina bilježe oživljavanje masovne duhovnosti. Čini se kao da nas je minulo stoljeće ovdje u Europi dobrano poučilo kako su bez Boga političke katastrofe još sotonskije, demonske. To najbezbožnije stoljeće u povijesti čovječanstva izrodilo se u humanitarnu katastrofu. Domovinu i zavičaj svih veli-

kih povijesnih kulturnih gibanja ateizam je pretvorio u strašni pakao te izdao cijelu europsku povijesnu baštinu.

Međutim, golema popularnost samih papa na početku ovoga tisućljeća kao da je prethodnica preporoda vjere u srcima i dušama mnogih. Milijuni mladih okupljenih na svjetske dane mladih, stotine tisuća mladih ovdje u Međugorju za festivale mladih bijaše nepojmljivo prije trideset ili četrdeset godina. Svi su se onodobno zanosili za američkim *Woodstockom*, *hipievsrom* generacijom, planetarnim *rokerima*. Danas pak doživljavamo upravo želju čuti i upiti u sebe ono što govore poglavari Crkve, najstarije svjetske institucije, što govori Marija na mjestima svojih ukazanja od Amerike do Japana. Opreka mijeni nije zastoj, nego vjernost, opreka moralu nije sloboda, nego razvrat, razuzdanost. Previše se govori o vrijednostima i vrijednotama, treba govoriti o kreplostima kao što su ljubav, poniznost, odgovornost, dostojanstvo. Čovjek nema vrijednost i cijenu, nego dostojanstvo i smisao. Moralan i krepstan život postaju stvarnim izazovom u društvu u komu gospodari ironija, slobodoumlje i ismijavanje svega što se veže uz Boga.

Međugorje je stoga i poziv i izazov. Međugorje je poziv na povrat onim krepostima koje su iščeznule ili su potjerane iz svakodnevnog rječnika, izazov uhodanom načinu života, ono je prevrat, zapravo stavljanje na pravo mjesto i nosive stupove svega što je kadro podariti čovjeku budućnost i nadu. Čvrsta vjera nadahnula je Mariju da je mogla uskliknuti kako će je blaženom zvati svi naraštaji! Blažena ti što povjerovala, prethodno joj reče tetka Elizabeta.

Marijine poruke - poziv na obraćenje

Vjerovati ne znači dodavati stanovitom mišljenju neko novo mišljenje. Osvjedočenje, vjera kako Bog jest, kako Bog opstoji, nije informacija poput ostalih. Za toliko informacija uopće nije važno jesu li lažne ili istinite, one ništa ne mijenjaju u naše-

mu životu. Međutim, nema li Boga, ne opстоje li Bog u životu, život je prazan, sva je budućnost besmislena. Ali ako Boga ima, onda se sve mijenja, onda se sve mijenja unutar zatvorenog prostora kao kad se stavi predznak u matematici ispred zapornica. Opstoji li Bog, život je obasjan, budućnost je u svjetlu, imamo orientacijske točke kako živjeti. Vjera je stoga temeljna orientacija našega života. Vjerovati znači: Vjerujem, ti si Bog moj, vjerujem da si ti u svome utjelovljenom Sinu među nama nažočan. To daje životu orientaciju, mogućnost povezivanja i sjedinjenja s Bogom, mogućnost pronalaska mjesta gdje mogu živjeti te načina kako živjeti. Vjerovati ne znači samo imati stanoviti svjetonazor, način mišljenja, ideju, nego je vjera stil i način života i djelovanja. Iz vjere treba slijediti život po vjeri! Tko se ne trudi živjeti što vjeruje i misli, što mu vjera govori, doskorice će početi misliti kako živi i kamo ga nje-gove strasti i požude vode. Bez jasna pristanka i konkretna života vjera je prazna i nema odjeka u životu! Stoga su i Marijine poruke ovdje uvijek poziv na obraćenje te život u naslijedovanju Krista i svetaca.

Čini se kao da nas je minulo stoljeće ovdje u Europi dobrano poučilo kako su bez Boga političke katastrofe još sotonskije, demonske.

To najbezbožnije stoljeće u povijesti čovječanstva izrodilo se u humanitarnu katastrofu. Domovinu i zavičaj svih velikih povijesnih kulturnih gibanja ateizam je pretvorio u strašni pakao te izdao cijelu europsku povijesnu baštinu.

NEKA VAŠ ŽIVOT BUDE ODSJAJ BOŽJE DOBROTE

fra Ljubo Kurtović

Gospine poruke su evanđeoske i jednostavne, izrečene riječima koje dolaze iz bezgrješnoga srca Djevice Marije. Marija je Majka Crkve i zbog toga dolazi, ukazuje se, govori i potiče svoju djecu. Djevica Marija je ispraznila samu sebe, svoju volju podvrgla je Božjoj volji. Gospa nije očekivala neku poruku od Boga, bila je ona koja se odrekla svoje volje i zato je tako jasno mogla razumjeti da je Bog poziva biti majkom njegovu Sinu Isusu. Njezin život postao je Božji život. Ona je puna Boga i sva okrenuta Bogu. S nama je uporna i strpljiva jer zna da ne postoji neki drugi, lakši i brži put koji će nas dovesti do Boga i njegovih darova mira i radosti koje nam on želi dati. U porukama otkrivamo Marijinu odlučnost i majčinsku ljubav koja želi naše dobro, spasenje naših duša i život vječni u Bogu. Marija je postala odsjaj Božji pa zato i nas poziva da naš život bude odsjaj Božje dobrote, a ne mržnje i nevjere.

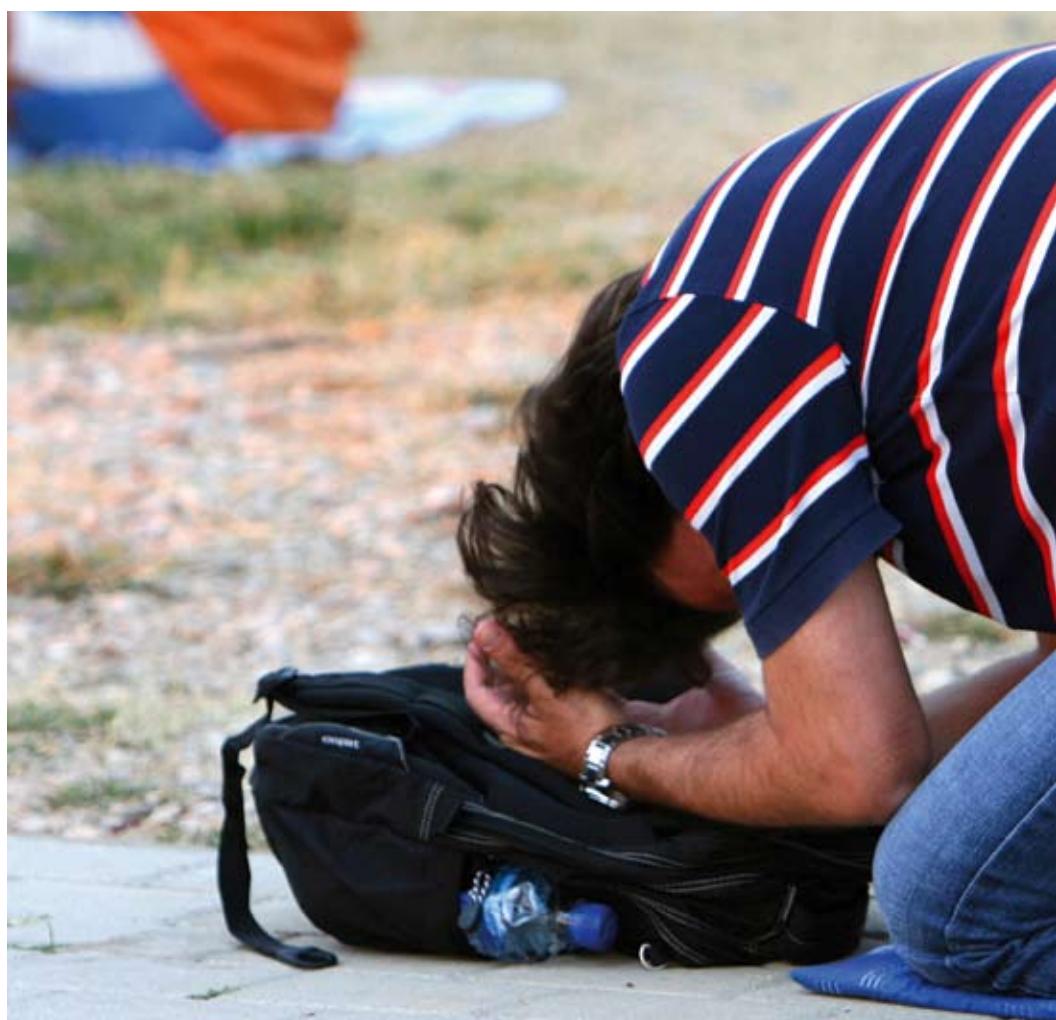
Gospa nas kroz sve naraštaje Crkve uči i potiče, neprekidno nam govoreći: „Učinite što god vam kaže!“ (Iv 2, 5).

I u ovoj poruci čuje se odjek Isusove riječi s početka evanđelja: „Obratite se i vjerujte evanđelju“ (Mk 1, 15). To je snažan usklik koji odjekuje kroz stoljeća i treba da odzvana u ušima svakoga istinskog sljedbenika Isusa Krista. Obično u liturgijskom vremenu korizme slušamo ovo evanđelje i poziv na obraćenje. Nije nam dovoljno za život s Isusom samo četrdeset dana u godini. Obraćenje trebamo svaki dan. Obraćenje je trajan proces, to je hod za Isusovom riječi koja je zahtjevna, i u kojoj je sam Isusov život.

Obraćenje

Papa Benedikt XVI. u svojoj poruci za prošlu korizmu nam je govorio: „Iskrena žudnja za Bogom dovodi nas do toga da odbacimo зло i činimo dobro. Ovo obraćenje srca ponajprije je besplatni dar Boga koji nas je stvorio za sebe te nas u Isusu Kristu otkupio: naša sreća sastoji se u tome da ostanemo u njemu (usp. Iv 15,3). S toga razloga on sam svojom milošću dolazi u pomoć našim htijenjima i prati naše napore oko obraćenja. Obratiti se znači tražiti ga, ići s njime, ponizno slijediti njegove pouke; to nije samo napor u vlastitom samostvarenju, jer ljudsko biće nije apsolutni arhitekt svoje vječne sudbine. Naprotiv, mogli bismo reći da se obraćenje sastoji upravo u tome da na sebe ne gledamo kao na "stvoritelje" sebe samih, u tome da slobodno i s ljubavlju prihvativimo da u svemu ovisimo o

Bogu, svome pravom Stvoritelju. Obratiti se u jednostavnosti i povjerenju slijediti Gospa, dakle, ne tražiti svoj osobni uspjeh, podina kako bi za svakoga Isus postao, kao nego, napuštajući svaku ljudsku sigurnost, što je to rado ponavljala blažena Terezija iz

Snimio Mate T. Vasilj

Kalkute, 'moje sve u svemu'. Tko dopusti da ga on osvoji, ne boji se da će izgubiti svoj život, jer on nas je na križu ljubio i darovao sebe sama za nas."

Istinski mir i radost života može nam dati samo Stvoritelj našega života

Isus nam je darovao sve što je imao, samoga sebe, svoj život i svoju ljubav. On želi da upoznamo i uđemo u njegovo kraljevstvo. Znamo dobro da u čovječjem kraljevstvu ne vlada red i sklad, jer čovjek je u sukobu s čovjekom, narod s narodom i čovjek sa samim sobom. Čovjek je odvojen od Boga, i čovjek od čovjeka. Taj razdor i odvojenost rezultat je postojanja grijeha. Srce svakog čovjeka je razdijeljeno i treba iscjeljenje. Kako se to može dogoditi? Tako da poslušamo našu nebesku Majku Mariju koja nam i u ovoj poruci govori: "... budite odsjaj Božje dobrote a ne mržnje i nevjere... stavite Boga na prvo mjesto u vašem životu." Spoznавши svoju grješnost, čovjek ne smije pasti u očaj i prepustiti se beznađu. Ta spo-

znaja bi nas morala dovesti do poniznosti pred Bogom. To nas potiče da vidimo kako nismo svoji stvoritelji već trebamo Stvoritelja svoga života koji nam jedini može dati istinski mir i radost života. Psalmist nas uči: „Srce raskajano, ponizno, Bože, ne ćeš prezreti“ (Ps 50, 19). To je i molitva u kojoj čovjek počinje doživljavati vlastito obraćenje o kojem se govori u evanđelju i na koje nas Gospa potiče u ovoj svojoj poruci. To je prvi korak u potrazi za Bogom.

Cilj Gospinih ukazanja i poruka jest naše spasenje

Konstitucija o Crkvi Drugoga vatikanskog koncila kaže: „Međutim svaki čovjek ostaje sam sebi neriješeno, nerazgovijetno pitanje“ (GS čl. 21), ukoliko isključi Boga iz obzora svoga života. Biskupi su još u istoj konstituciji rekli: „... u samom se čovjeku su-kobljavaju mnogi elementi. S jedne strane kao stvorene iskustveno doživljava svoju višestruku ograničenost, a s druge se osjeća neograničenim u svojim željama i pozvanim na viši

život“ (GS čl. 10). Čovjek u sebi nosi duboku težnju da pobegne od svoje grješnosti, međutim, kako je bespomoćan i izgubljen, prepušta se vodstvu svoga nebeskog Oca koji je Svoga Sina poslao da potraži izgubljeno. Cilj Gospinih ukazanja i poruka kroz sve ove godine jest naše spasenje. Trajna je Božja volja da se svi spasimo, i on uvek pronalazi nove načine da to postigne. To će nam i Gospa reći u svojoj poruci za 26. obljetnicu svojih ukazanja: „Draga dječko, Bog želi obratiti čitavi svijet i pozvati ga na spasenje i put prema Njemu koji je početak i konac svakog bića. Na poseban način, dječice, sve vas pozivam iz dubine svog srca otvorite se ovoj velikoj milosti koju vam Bog daje preko moje prisutnosti ovdje.“

Moliti znači gledati Boga

„Molite, dječice, da vam molitva postane život.“ Neki kažu da ne vole moliti jer ne mogu podnijeti poniranje u samoga sebe. Molitva nije gledanje samoga sebe. To je gledanje Boga. Moliti znači reflektor usmjeriti na Krista. Što trebam činiti, otkriva mi se postupno. Ono se događa u meni. Upoznaјući Krista, upoznajem samoga sebe. Samo u Isusu Kristu otkriva se misterij čovjeka. Bez Isusa smo nepoznanica samima sebi. Tko je bolje poznavao Isusa od Djevice Marije koja ga je pod svojim srcem nosila, odgajala i kojem je do kraja života vjerovala, sve do podno križa na Kalvariji? Ona je i danas ona koja nas vodi svomu sinu Isusu preko Kalvarije do uskrsnuća.

Evangelje nije prošlost. Bog nas nije ljubio samo jedan jedini put. On nas ljubi svakoga dana, svakoga trenutka, kroz čitav naš život. I ovaj trenutak ispunjen je Božjom ljubavlju i prisutnošću. I zato nam majka Marija i Kraljica Mira dolazi potaknuti nas, probuditi i otvoriti nam oči duše kako bismo otvorili srca i susreli Izvor života, mira i radosti, Boga. Bog nas k istini privodi ljubavlju, pa ako treba i patnjom. Sve čini za spas naših duša. Ne može ostati ravnodušan prema nama ljudima koji smo kruna njegova stvaranja. Ovo je milosno, darovan vrijeme u kojem nam dolazi i ukazuje se Djevica Marija. Zato nam kaže: „U ovom milosnom vremenu obraćajte se da vam ne bude kasno.“ Slobodni smo razmišljati da osim milosnoga vremena postoji i vrijeme u kojem Bog uskrati svoju milost i povuče svoju ispruženu ruku. Poslušajmo glas i riječi naše nebeske Majke Marije, da nam budu na spas duša i radost života, kako nam ne bi bilo kasno ući na gozbu života.

HVALA MARIJI NA OVOME SILNOM DARU

Priredio Krešo Šego

**Novi župnik župe Međugorje,
o. Petar Vlašić, rođen je 1938.
godine u Sovićima. Svećenik
je već četrdeset jednu godinu.

Kapelanom i župnikom bio je u više
hercegovačkih župa. Posljednjih
godina pastoralno djeluje u župi
Međugorje. Između ostaloga,
vodio je i izgradnju filijalne
crkve u Šurmancima, posvećene
Milosrdnom Isusu, koju posjećuju
brojni vjernici iz svijeta. Nova fra
Petrova služba povod je razgovoru
za Glasnik mira.**

Oče župniče, počeo bih s pitanjem koje se odnosi na vrijeme unatrag dvadeset šest godina, kada je šesterice djece u Bijakovićima posvjedočilo da im se ukazuje Gospa. Tada, 1981., Vi ste bili župnik u župi Kongora, osamdesetak kilometara udaljenoj od Međugorja. Sjećate li se kako ste doznali za te događaje i što ste u prvim trenutcima pomislili?

Točno je da sam god. 1981., kad su počela Marijina ukazanja u ovoj župi, bio župnik u Kongori, u duvanjskom kraju. Vijest o Marijinim ukazanjima u Bijakovićima, u međugorskoj župi, odjeknula je u cijelom duvanjskom kraju poput groma. Vijest je sjevnula i odmah zahvatila sva srca. Da posebno ne naglašavam i ne ponavljam, svi su Duvnjaci pohrlili u Međugorje, a sjetimo se da su neki mladići iz duvanjskih župa morali i u zatvor zbog navodnoga pjevanja hrvatskih pjesama. Bili smo prikazani u javnosti kao nacionalisti i šovinisti, klerofašisti, pogotovo kad su uhićeni

fra Ferdo Vlašić i fra Jozo Križić te potom osuđeni na dugogodišnje robijanje. To je obojici pomoglo da su prerano otišli između nas u vječnost. Ali je i to uhićenje utvrdilo vjeru duvanjskoga puka u istinitost Gospinih ukazanja jer su svjesni da koji god žele pravedno i pobožno živjeti u komunističkom društvu, moraju trptjeti progonstvo. Progoni svega što bijaše hrvatsko bili su svakidašnja pojava, a ljudi iz toga kraja, marljivi i radišni, morali su masovno na rad u Njemačku i druge zemlje jer ne bijaše nikakve zarade doma! A prisjetimo se samo plodnosti širokoga Duvanjskoga polja, opjevana još u hajdučkim pjesmama o Mijatu Tomiću iz Brišnika.

Bio sam u župi sam te sam kao samac činio koliko sam mogao i promicao hodočašćenja u Međugorje iz svoje župe.

Te po mnogočemu vrće prve i kasnijih godina velik broj vjernika iz duvanjskoga kraja hodočasti u Međugorje. Neki su u političkim procesima i suđeni, ne raču-

Foto "Dani"

najući fra Ferdu Vlašića, fra Jozu Križića i međugorskog župnika fra Jozu Zovku. Što Vam je govorila ta zagrijanost vjernika za Međugorje?

Da, kao što sam već rekao, ona uhićenja fratara i mladića iz duvanjskoga kraja i zabrana lista *Naša ognjišta* koji je redovito izvješćivao o Međugorju te njegovo preimenovanje u Svetu baštinu, bila su stonoviti šok za sve nas. Međutim, nismo se dali smesti. Sve je to još većma pospješilo zagrijanost vjernika duvanjskog kraja prema Međugorskoj Gospo. Sve su masovnije odlazili u Međugorje, mnogi su pješaćili, danima, do Međugorja. Osobno nigdje nisam doživio masovniju i odaniju pobožnost prema Gospo kao u duvanjskom kraju. U Marijinim mjesecima - svibnju i listopadu - a pogotovo za nadaleko poznatih duvanjskih zornica u došašcu, crkve su pretjesne primiti sve vjernike i štovatelje. Svi su s krunicama u ruci. Svi predano i odano mole, a toliki Duvnjaci u inozemstvu samo su poticaj onima koji su ostali na ognjištima da većma i predanije mole za sreću, zdravlje i spas sviju.

Kad ste osjetili potrebu i sami vidjeti što se to u župi Međugorje događa?

Od prvih dana. Posve je normalno da pastir ide za svojim stodom, da vidi na kavim se to pašnjacima 'napasa', kakvu to

vodu 'pije', da nije što otrovno ili pogubno za dušu. Odmah sam se uključio u život - program međugorske pobožnosti i ukazanja. Istina, nisam često mogao ovamo dolaziti zbog udaljenost i loših putova (još uvijek je bio neasfaltiran put Posušje - Tomislavgrad te između duvanjskih župa), ali sam dolazio prema svojim mogućnostima.

Kakve ste dojmone tada stekli?

Osobno stajalište prema ukazanjima kod mene je bilo pozitivno. Vjerovao sam u mogućnost ukazanja. Zašto ne, ako tako Nebo hoće? Vjerujem, ali u konačnici se pokoravam суду Majke Crkve. Hvala Mariji na ovome silnom daru što nam dolazi. Ovdje se obistinjuje i ona Isusova o plodovima. S dobra stabla dobri plodovi, i prema plodovima se stablo prepoznaće.

Godinama ste u ovoj župi, dobro poznajete i župljane i vjernike koji svakodnevno dolaze sa svih strana svijeta, mole se, isповijedaju... Kako je biti svećenikom u župi s uobičajenim ritmom života, a kako u župi koja je, slobodno se može reći, jedno od najsnažnijih molitvenih središta današnjega svijeta?

Biti svećenikom, a posebno župnikom u, da tako kažem, običnoj župi jest veoma odgovorna zadaća. U svakom smislu riječi. Morate se brinuti za povjereni stado, morate biti odgovorni za duhovni i duševni rast i spas te zdravlje svojih župljana.

No, Međugorje je po mnogočemu specifično. Ovdje su i obveze i poslovi zahtjevniji i odgovorniji. Sami ste kazali kako je ovo mjesto molitveno središte današnjega svijeta i svatko tko je ovdje treba se uključiti svim svojim bićem u ritam molitvenoga dana i programa te biti uvijek na usluzi hodočasnici. A hodočasnik je čovjek koji traži spas, zdravlje, Boga, mir, sve ono što mu ne može pružiti ni novac, ni bogatstvo, ni svijet.

Što biste, u tom kontekstu, savjetovali župljanim, jer župa polagano mijenja svoju strukturu glede broja vjernika, ali i sve većega broja novih obitelji koje ovdje pronalaze svoj dom, mjesto života?

Domicilni župljani ne smiju se utopiti u ovom vremenu, ne smiju se materijalizirati, nego moraju sačuvati svoj vjerski i hrvatski identitet. Župljani su uvijek zrcalo u kome se ogleda ono što je Marija htjela svojim ukazanjima. U njima se ogleda donekle i autentičnost Marijina dolaska. Ako je zrcalo začađeno, zamagljeno, onda ništa ne zrcali, ništa se u njemu ne može ogledati. Tako je i sa župom Međugorje. To je i

čast, ali i velika obveza.

Dovoljno je biti samo jedan dan u Međugorju - u crkvi na Misi, Podbrdu ili Križevcu, zaći u restorane ili prohodati ulicama pa vidjeti da je riječ o mjestu u koje dolaze vjernici svih rasa, svih životnih dobi. Od djece do staraca. Iz Vašega svećeničkog iskustva govoreći, što ti ljudi traže u ovoj župi? I sukladno tomu, nalaže li to što traže, vraćaju li se drukčiji svojim kućama?

Hodočasnici traže mir, zdravlje, spas. 'Sam je u Bogu mir, dušo moja, sam je u njemu zdravlje i spas', pjeva psalmist u Starom zavjetu. To se obistinjuje ovdje u Međugorju. Hodočasnici su bogotražitelji. Toliki su upravo ovdje pronašli put do Boga, doživjeli obraćenje, tolike su obitelji i bračni upravo ovdje ozdravili i spašeni. Ljudi se vraćaju Bogu i svojim obiteljima. Vraćaju se doma posve drukčiji - sretni. Sami svjedoče kako su pronašli svoju vjeru, soga Boga, majku u Gospo. Ovo je znana svjetska isповjetaonica!

Često smo u prilici čuti i pročitati kako je današnji čovjek, navezan na materijalno, sve udaljeniji od Boga. Što u takvu svjetu znači župa Međugorje, Gospine poruke i vjernici koji danomice na ovom mjestu mole, mole?

Međugorje opovrgava tvrdnju da je čovjek sve udaljeniji od Boga, jer je Međugorje potraga za duhovnim, za Bogom. Svejedno, bio čovjek bogat ili siromašan, on bez Boga ne može. Čovjek, živeći po Božjim zapovijedima, posteći, moleći, obraćajući se, postiže svoj životni cilj. Mnogi su se upravo ovdje odrekli sroga bogatstva, svoje karijere. Mnogi su osjetili svećenički i redovnički poziv upravo u Međugorju. Svakodnevno ovdje imamo sve više svećenika, što je dobar znak za Crkvu. Jer ako se svećenik obrati, prihvati i zavoli svim svojim srcem svoj poziv, on će nuditi zdrav nauk svojim vjernicima. A to je ponajprije Božja riječ, sveta Misa, klanjanje, poznate nam i prokušane katoličke pobožnosti, napose Mariji i svecima.

Oče župniče, zahvaljujem Vam na sretljivosti i razgovoru.

Zahvaljujem i ja uredništvu Glasnika mira, kojemu želim puno dobrih članaka i čitatelja. Ne treba ni naglašavati koliko su danas mediji važni u izgradnji boljega svijeta. I oni zasigurno pridonose tomu hoće li čovjekovo srce biti nemirno ili će u njemu, na Božjem putu na koji nas Marija zove, vladati mir.

FESTIVAL RADOSTI - OSAMNAESTI MEĐUNARODNI MOLITVENI SUSRET MLADIH

U Međugorju je od 1. do 6. kolovoza 2007. održan Osamnaesti međunarodni molitveni susret mladih.

Tema susreta bila je "Ljubite jedni druge kao što sam ja ljubio vas".

Već nekoliko dana ranije u Međugorje je pristizalo mnoštvo mladih. Mnogi su se naime željeli uspeti na Brdo ukazanja i na Križevac i tamo moliti prije početka samog Festivala.

Srijeda, 1. kolovoza

Susret je započeo u 18 sati molitvom krunice. Po završetku krunice, mladi iz raznih zemalja na svojim su jezicima svojim sunarodnjacima zaželjeli dobrodošlicu u Međugorje. Svetu Misu na otvorenju Festivala predstavio je hercegovački provincijal

fra Ivan Sesar, u koncelebraciji s fra Branjom Radošem, bivšim međugorskim župnikom, fra Ivanom Dugandžićem, koji je prije dva desetljeća nekoliko godina djelovao u Međugorju, te 310 svećenika. Od 22 do 23 sata bilo je klanjanje pred Presvetim na kojem se okupilo nekoliko desetaka tisuća mladih. Molitvu je predvodio fra Bože Milić. Poslije klanjanja, momci iz Zajednice Milosrdnog Oca zajedno s djecom iz Majčina sela iz Međugorja izveli su glazbenoskenski igrokaz na temu životnih drama koje droga unosi u ljudske živote. Njihov

nastup predstavio je fra Svetozar Kraljević, odgovoran za Majčino selo i zajednicu Milosrdnog Oca. Fra Svetozar je sudionike festivala podsjetio da je fra Slavko Barbarić - koji je pokrenuo ove međugorske susrete mladih - utemeljitelj kako Majčina sela tako i Zajednice Milosrdnog Oca.

Četvrtak, 2. kolovoza

Dnevni program započeo je u 9 sati jučarnjom molitvom koju su animirali mladi iz župe Međugorje. Usljedilo je svjedočanstvo vidjelice Marije Pavlović-Lunetti koja

ima svakodnevna ukazanja i preko koje Gospa daje mjesecnu poruku župi i svijetu. Nakon njezina svjedočenja članovi glazbene skupine „Cardiac Move“ iz Austrije izveli su dvije pjesme iz svojeg obilnog repertoara i dali svoje svjedočanstvo. Prvog dana festivala mladima se obratio i Ivica Ursić, marketinški stručnjak iz Splita koji djeluje i kao novinar: obrađuje vjerske teme na Radio Splitu. Glavno predavanje prvog prijepodneva održao je mons. Domenico Sigallini, biskup Palestrine kod Rima. Katehezom je mlade uveo u temu ovogodišnjeg festivala: "Ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge!" (Iv 13,34) Mlade je pozvao da dođu na susret sa Svetim Ocem 2. rujna u Loretto. Poslije podne padre Francesco iz Italije s mladima je molio Krunicu Milosrda, a Andras Csokai, neurokirurg iz Budimpešte (Mađarska), govorio je o tome kako vjera i molitva utječu na njegov profesionalni život.

Večernju svetu Misu predslavio je fra Drago Vujević, koji je nekoliko godina bio misionar u Južnoafričkoj Republici, u koncelebraciji s 430 svećenika. Dan je završio klanjanjem pred Presvetim koje je vodio fra Ljubo Kurtović. Presveto je zatim bilo izloženo u crkvi za cijelonoćno klanjanje.

Petak, 3. kolovoza

Nakon jutarnje molitve, mladima je govorila vidjelica Mirjana Dragičević-Soldo, a za njom mlada Kanadanka Jeanine koja u Londonu slijedi program Škole za evangelizaciju „St. Patrick's Evangelisation School“. Glavno predavanje održao je o. Augustin iz Indije. Govorio je o četiri osnovne ljudske emocije koje predstavljaju četiri osnovna područja na kojima ljudsko srce biva ranjeno, te kako nas Isus liječi. Prijepodnevni program zaključio je g. Lac, poslovni čovjek iz Vijetnama koji se prije dvije godine obratio u Međugorju, a sada u Vijetnamu vodi molitvenu skupinu koja broji više od 4.000 članova. Poslije podne govorio je Bernd Posselt iz Bavarske, zastupnik u Europskom parlamentu. Mlade je pozvao da se angažiraju na području političkog života jer će Europa biti kršćanska u onoj mjeri u kojoj njezini stanovnici budu kršćani. Poslijepodnevni program svojim je svjedočanstvom zaključio vidjelac Ivan Dragičević.

Večernju sv. Misu predslavio je fra Mario Knezović u koncelebraciji s hercegovačkim franjevačkim provincijalom fra Ivanom Sesarom i bivšim provincijalom fra Slavkom Soldom te 450 svećenika. Poslije sv. Mise

uslijedila je dvosatna procesija kroz župu. Mladi sa svih strana svijeta, noseći baklje, zastave i natpise s imenima svojih zemalja, obišli su župu moleći krunicu i pjevajući. Procesija je završila blagoslovom s Presvetim na vanjskom oltaru.

Subota, 4. kolovoza

U subotu su svoja svjedočanstva dali mladi iz nekoliko međunarodnih zajednica. Nuovi Orizzonti je zajednica koju je u Italiji osnovala Chiara Amirante da bi mladima koji žive u tami donijela svjetlo. Zajednica danas ima kuće širom svijeta. Govorila je i sestra Elvira, utemeljiteljica zajednice Cenacolo, u kojoj mladi poslije dramatičnog iskustva droge nalaze novi život. Svjedočili su i mladi iz te zajednice koja ima kuće širom svijeta. Svoju školu evangelizacije „Sentinelle dell'mattino di Pasqua“ predstavili su mladi iz Italije. Ova je škola evangelizacije proizašla iz zajednice „Jeunesse Lumière“ koju je osnovao o. Daniel-Ange u Francuskoj. Govorio je i Kolumbijac Marino Restretto. Studirao je glazbu i glumu u Hamburgu, zatim živio i radio u Kaliforniji. Vjeru je napustio u mlađim godinama.

Nakon što je s 47 godina bio kidnapiran od gerilaca i odveden u džunglu, doživio je mistično iskustvo Isusa i vratio se Bogu te postao laik-misionar koji obilazi svijet i budi pozaspalu vjeru kršćana.

Večernju svetu Misu predslavio je fra Miro Šego, fratar rođen u Bijakovićima, župa Međugorje. Koncelebriralo je 410 svećenika.

Navečer je pred nekoliko desetaka tisuća ljudi zajednica Cenacolo izvela predstavu „Ne bojte se!“

Nedjelja, 5 kolovoza

U nedjelju prije podne na svim su se raspoloživim sakralnim prostorima slavile svete Mise na raznim jezicima. Poslije podne govorio je međugorski vidjelac Jakov Čolo.

Večernju svetu Misu predslavio je bivši međugorski župnik fra Branko Radoš u koncelebraciji s fra Ivanom Sesarom, hercegovačkim provincijalom, i fra Mirom Šegom te 295 svećenika. Poslije svete Mise bilo je klanjanje pred Presvetim, a zatim oproštaj u pjesmi. Navečer i cijelu noć mladi su pristizali na Križevac, gdje se u

zoru slavila sveta Misa Preobraženja Gospodnjeg.

Neki statistički podatci s Festivala mladih

- Sudjelovali mladi iz 58 zemalja: Argentina, Austrija, Belgija, Brazil, Costa Rica, Češka, Danska, Egipat, Engleska, Francuska, La Guadeloupe (Karipsko more, Francuski Antili), La Martinique (Karipsko more, Francuski Antili), La Reunion (FR departman u Indijskom oceanu), Tahiti (Francuska Polinezija), Honduras, Indija, Irska, Italija, Kanada, Kamerun, Kina, Hong Kong, Makao, Kolumbija, Kongo, Koreja, Letonija, Litva, Libanon, Luksemburg, Mađarska, Makedonija, Malezija, Malta, Meksiko, Nizozemska, Aruba (Nizozemski Antili), Curaçao (Nizozemski Antili), Novi Zeland, Njemačka, Norveška, Obala Bjelokosti, Poljska, Portugal, Rumunjska, Rusija, Slovačka, Slovenija, Srbija, Sri Lanka, Škotska, Španjolska, Švicarska, Ukrajina, USA, Vijetnam, Hrvatska, Bosna i Hercegovina.

- Svake večeri molila se krunica i molitva vjernih na ukupno 24 razna jezika: hrvatski, engleski, francuski, njemački, talijanski, španjolski, poljski, češki, slovački,

ruski, mađarski, rumunjski, korejski, arapski, kineski, slovenski, srpski, nizozemski, ukrajinski, latvijski, litvanski, hebrejski, aramejski, malteški.

• 23 prevoditelja simultano prevodila s hrvatskog na 15 jezika (engleski, francuski, njemački, talijanski, španjolski, poljski, češki, slovački, ruski, mađarski, rumunjski, korejski, arapski, kineski, slovenski).

• Nazočna dva biskupa (mons. Sigallini, biskupija Palestrina, Italija, i mons. László Bíró, pomoćni biskup biskupije Kalocsa-Kecskemét u Mađarskoj).

- Festival prenosili Radiopostaja «Mir» Međugorje i Radio Marija (u prijevodu na njemački jezik, za Austriju i Južni Tirol).

- Međunarodni zbor i orkestar koji glazbom prati molitvu i predavanja okupio je stotinjak mlađih iz 20 zemalja.

- Tijekom cijelog festivala, od rane zore do dugo u noć, stotine svećenika bilo je mlađima na raspolaganju za svetu ispovijed.

I ovogodišnji je Mladifest pokazao da je riječ o susretu koji ižaruje najsnažniju poruku današnjemu svijetu. Mladi danima,

ne plašeći se žarkoga hercegovačkog sunca, ostaju u molitvi, pjesmi i slušanju snažnih svjedočanstava. Ništa se njima ne nameće - sami su sudionicima i sukreatorima svoga susreta. K tomu, većina ih na polasku obeća ponovno doći k Majci Mira. Ta ona tako ustrajno poziva svako svoje dijete. I tko joj se ne bi odazvao!

I na kraju jedno pitanje: Kako to da su mediji tako škroto popratili ovo događanje koje se nesumnjivo može nazvati najmeđunarodnijim i najbrojnijim skupom, ne samo mlađih, u ovome dijelu svijeta?

PRED BOGOM SA SOBOM

s. Dominika Anić

Kad su vidioci jedne prilike pitali Gospu zašto je tako lijepa, odgovorila je: *Lijepa sam jer ljubim!* Ljubav je stvarnost i snaga koja je jedina kadra čovjeka preobražavati iznutra, učiniti ga lijepim. Ovdje, dakako, ne mislim samo na vanjsku ljepotu, nego na onu unutarnju, onu koja zrači, koja zahvaća cijelog čovjeka i svjedoči o njemu kao o onome koji je našao smisao života, koji zna zašto živi. Ta unutarnja ljepota vidljiva je i na čovjekovu licu, licu koje ne mora imati savršene crte, ali radost koja iz njega izbjiga svjedoči o unutarnjoj zahvaćenosti dobrom.

Covjek je oduvijek bio i sam sebi ostao zagonetka. Iako je puno postigao - otkrivši prirodne zakonitosti, unapređujući svijet u kojem živi - sam sebi često ostaje neodgonetnut. I to ostaje tako sve dotle dok ne dotakne temelj svoga bića - dok ne dođe u dodir s ljubavlju koja ga je oblikovala. I s pravom se čovjek pita: Tko sam ja na ovom putu od rođenja do smrti? Što me to najdublje, najviše pokreće? Koji je smisao moga hoda među ljudima, mojih odnosa? Koje vrjednote su u dnu mene, koje me bitno određuju?

Svatko od nas dođe u situaciju izravnog suočenja sa zagonetkom života, s pitanjem postojanja zla, mržnje, patnje, i to posve praktično, osobno - a ne samo teorijski. U takvim trenutcima postajemo svjesni da smo podložni našim unutarnjim silama koje nas mogu satrti ili nam poslužiti na dobro. Ovisno o našem izboru, o našem svjesnom suočenju i u konačnici o našem pristanku.

Ne treba se zavaravati, u svima nama dijemaju sile mržnje i ljubavi, sile dobra i zla, koje se kroz misli, osjećaje i djela otjelovljuju i tako postaju naši okovi koji zarobljuju i čine nas neslobodnima ili lome naša krila koja nas vode u slobodu i beskrajna prostranstva duha. Susret s egzistencijalnim pitanjima života naša je neminovnost koja budnom drži našu čežnju za smislom. Jer besmisao na koji na svom životnom putu nailazimo isto je što i smrt čovjekova duha.

I, želimo li živjeti, trebamo smoći snaže uhvatiti se u koštač sa samima sobom, otkriti svoje temelje i nastojati se u življenu svoje svakodnevice što više približiti smislu i SMISLU. Najpotrebniji je susret sa sobom, ali pred Bogom. Taj susret treba izdržati jer sve su ostalo prividi i lagani bjegovi.

Zlo koje raščovječuje

Živimo u vremenima koja sugeriraju kako se protiv svega treba osigurati. Možda to donekle i uspijevamo. Ali nam uvjek ostaje pitanje: Kako se osigurati protiv čovjeka, protiv unutarnje nesigurnosti? Kako se osigurati protiv ljubomore, zavisti i mržnje kojoj bivamo izloženi, prepoznajući njezine pogubne korijene duboko u samima sebi ili smo im nemilosrdno izloženi od drugih? Kako i čime se braniti?

Tek kad na vlastitoj koži iskusimo zavist, ljubomore, nepodnošenje sve do mržnje, možemo pravilno razumjeti Isusovu tvrdvu besedu kojom nas poziva na ljubav prema neprijateljima, na molitvu za one koji nas mrze ili proklinju. Težina i radikalnost ove Isusove riječi, koju nerado slušamo, dobiva posve nove dimenzije samo ako se odlučimo primijeniti je u svome vlastitom životu, ako se nađemo izloženi mržnji koja je tako fino «zapakirana» u najbolju namjeru, u revnu zauzetost za dobro ili se čak poziva na savjest kao instancu koja ne bi trebala poznavati laž. Isusa ćemo razumjeti tek onda kad se zavist kao rušilačka snaga obruši na nas pod izlikom brige i revne zauzetosti za našu budućnost. Još k tomu ako je pomiješana sa skrivenom ogorčenošću za koju traži zadovoljštinu, ne pitajući za cijenu i misleći da na to ima pravo.

Isusovu riječ ćemo razumjeti kad doživimo da se licemjerje i potreba da se drugoga stalno kontrolira i određuje obuče u

fini izraz lica i znalački pripremljen govor, kojim se želi opravdati čin raščovječenja drugoga, orobljavanja njegove intimnosti. Isus je rekao da su sinovi tame mudriji od sinova svjetla i da se ne će ustručavati posegnuti za svim sredstvima kako bi raširili tamu oko sebe.

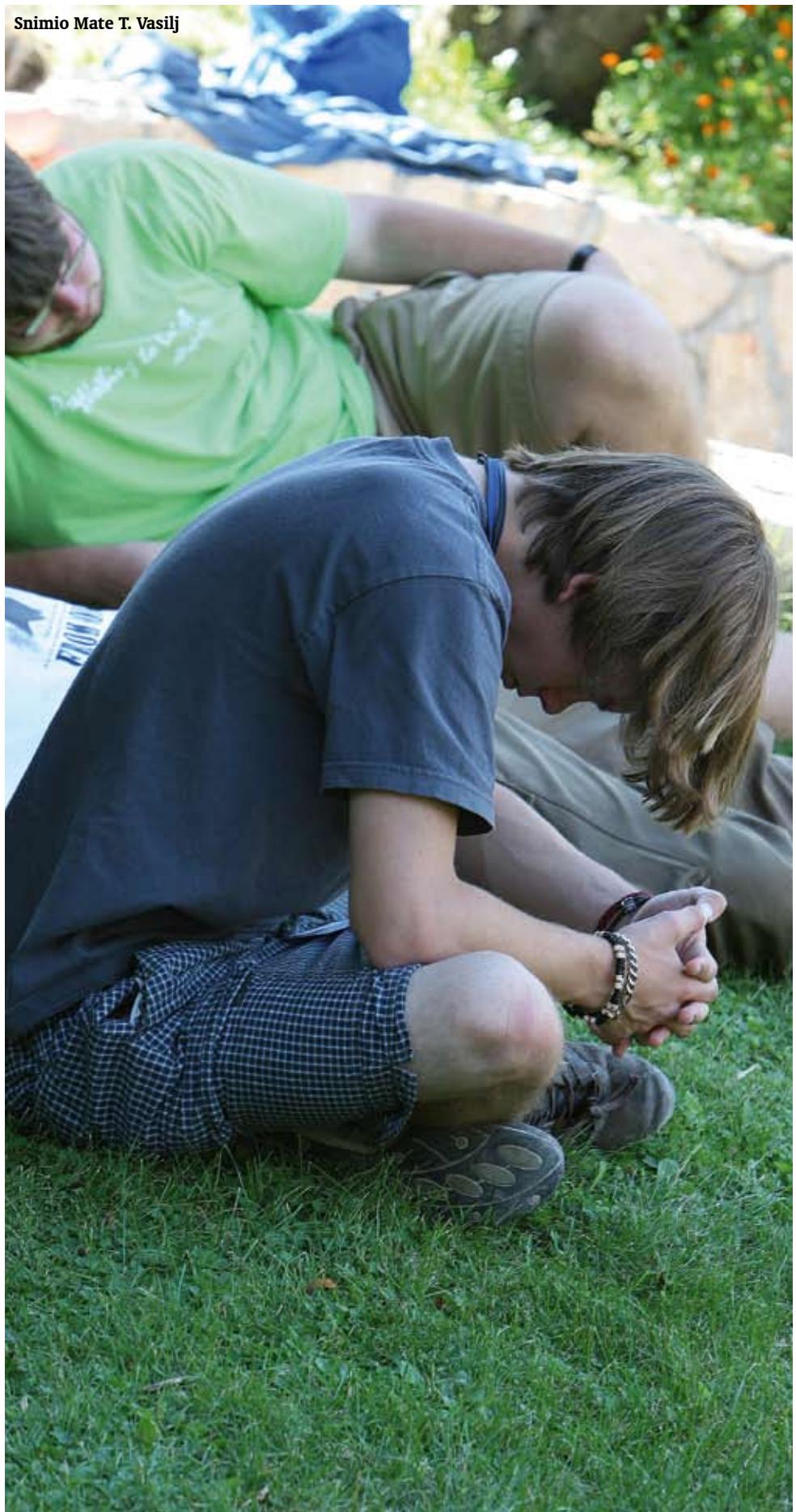
Čovjek koji je dopustio da se zavist i ljubomore ugnijezde u njegovu srcu dolazi do trenutka kad se više ne može oteti *unutarnjoj prisili* koja ga tjera da se svim silama obruši na predmet svoje mržnje u koji najčešće projicira svoje neostvarene ambicije, svoju nesreću. Takav će se potruditi i uložiti nadljudske napore da drugoga izvrgne sramoti, da istraži i na vidjelo iznesе njegove pogreške, pri tom peruci ruke i opravдавajući svoj čin pozivom na čistoću savjesti.

Ponekad su ljudi u takvim situacijama, zbog vlastite nesigurnosti, skloni ići čak dotele da za svoje namjere traže zaštitnički paravan isповjedne tajne ili potvrdu nekog «autoriteta», možda i nepostojećih drugih samo da kažu kako postupaju ispravno. U unutarnjem strahu i nesigurnosti oni zapravo čeznu za ljubavlju, priznanjem, potvrdom, a ujedno, kao da su neprekidno ograničavani bolnim shvaćanjem da su im ostali nezahvalni, prema njima neoprostivo nepravedni, jer ne samo da ih ne poštjuju i ne ljube beskrajno, kao što bi morali, već ih čak - bar kako se njima čini - previdaju i podcjenjuju. Intenzitet mržnje biva

Živimo u vremenima koja sugeriraju kako se protiv svega treba osigurati.

Možda to donekle i uspijevamo. Ali nam uvjek ostaje pitanje: Kako se osigurati protiv čovjeka, protiv unutarnje nesigurnosti? Kako se osigurati protiv ljubomore, zavisti i mržnje kojoj bivamo izloženi, prepoznajući njezine pogubne korijene duboko u samima sebi ili smo im nemilosrdno izloženi od drugih? Kako i čime se braniti?

Snimio Mate T. Vasilj

jednak intenzitetu fascinacije osobom koja se mrzi. O fenomenu mržnje i njezinom rušilačkom pohodu govorio je jedne prilike bivši češki predsjednik Havel.

Molitva pred Božjim licem

Čovjek koji je u sebi otjelovio bilo kakvu netrpeljivost, zavist ili ljubomoru prema drugome, nužno će doći do iskustva mržnje u svim njezinim perfidnim izdancima. Jedini lijek je da bdijemo nad vlastitim srcem u kojem se sve začinje i koje je duhovno središte čovjeka, te da u iskrenosti i poniznosti pred Bogom spoznajemo istinu svoje nutritine. Nitko od nas nije pošteden te rušilačke sile. Uvijek ima ljudi koji nam smetaju, koji nam idu na živce, koje ne podnosimo ili ih ne želimo u svojoj blizini. Trebamo biti budni da nam se ne dogodi kako umjesto da živimo za druge - što je cilj našega ljudskog puta, počnemo živjeti iz drugoga, poistovjećujući se s njime, čeznući biti kao drugi, zavideći drugima ili mrzeći ih.

Živjeti za druge je ljubav. I to je duhovna kvaliteta. Do toga iskustva nas Isus želi dovesti kad nas poziva da molimo za svoje mrzitelje i da ljubimo svoje neprijatelje. Budući da je ljubav duhovna kvaliteta, samo se duhovnim sredstvima može do nje doći. A to je u prvom redu molitva, na koju nas i Gospa stalno poziva. Isus nam je objavio istinu o nama i o Bogu. Ne moramo se upinjati da svojim silama postigne spasenje, da se oslobođimo negativnih prisila. Možemo i trebamo se osloniti na transcendenciju ljubavi želimo li rasti i s Bogom hodati ovom zemljom.

Ako stvarno želimo urastati u Isusov mentalitet, biti mu dionicima, onda se nikako ne bismo smjeli ukloniti, istina teškom, ali spasonosnom zahtjevu - moliti za svoje mrzitelje, štoviše ljubiti ih. Svaki put kad se nađemo oči u oči s mržnjom, istodobno se nađemo i pred Isusovim radikalnim zahtjevom ljubavi. Na nama je odgovornost prihvati njegovu riječ ili umaci njezinoj zahtjevnosti. Uzmaknuti pred zlom ili vraćati istom mjerom. Pobjeći u samosažaljenje i rezignaciju ili se čitavim bicem osloniti na ljubav.

Samo ustrajnost do kraja kadra nas je uvesti u božansku jasnoću i mir o kojem govorи Isus. Mir koji svijet ne može dati. Valja izdržati susret s Isusom, dokraj. Promijenit će nas ako ga poslušamo. Još nam nije rekao sve, još nismo čuli što nam govorи.

GOSPINA UKAZANJA UVIJEK SU POZIV NA OBRAĆENJE

Razgovarala Vedrana Vidović

Marija Pavlović-Lunetti i danas ima svakodnevna ukazanja. Od 1. ožujka 1984. Kraljica Mira je Mariji davala poruke svakoga četvrtka za župu i svijet, a od siječnja 1987. poruke upućuje svakoga 25. u mjesecu. Donosimo intervju koji je Marija uoči 26. obljetnice dala za slušatelje Radiopostaje "Mir" Međugorje.

Marija, kako je biti osoba koja svjetu prenosi Gospine poruke?

To je zasigurno velika radost, ali u isto vrijeme i velika poniznost da možeš biti u Gospinoj službi. Taj mi je dar svaki dan znak da sam kap u moru preko kojeg Bog i Gospa dјeluju. U srcu uvijek osjećam veliku potrebu da svjedočim, da svjedočim još više, da se ne umorim. Osjećam veliku potrebu svaki dan biti poticaj onima koji su se odlučili za svetost.

Jeste li ikada pitali Gospu zašto je izabrala upravo Vas i ovo mjesto?

U početku smo, svi vidioci, to pitanje Gospo uputili barem tisuću puta. I sami smo se pitali zašto mi, zašto ne netko drugi. To mi se pitanje i danas javi kad razmi-

šljam o tome kako nisam dostojna, nisam zaslужila ovaj veliki dar, ovu milost koju mi je Gospa dala. S druge strane, svakodnevno zahvaljujem dragom Bogu i Gospo što su me izabrali da mogu biti svjedok Gospine ljubavi i njezine prisutnosti na zemlji toliko vremena.

Prošlo je 26 godina od prvoga Gospinog ukazanja u Podbrdu, u župi Međugorje. Kako danas, nakon toliko vremena, gledate na te prve dane, kakav je bio Vaš prvi susret s Gospom i što ste tada osjećali?

Sigurno da se, slikovito rečeno, prva ljubav, prvi dani nikada ne mogu zaboraviti. No svaki dan, svaki susret s Gospom je poseban. To je nešto najsnažnije što se u mom danu može dogoditi. Ali oni prvi su-

sreti s Gospom još su i danas u životu sjećanju, kao da se sada događaju. Bio je to šok, iznenadenje, strah, osjećaji su bili pomiješani - ljubav, radost, izabranje...

Kako izgleda jedan Vaš susret s Gospom i kako se pripremate za nj?

Za susret s Kraljicom Mira pripremam se u prvom redu molitvom, ona je jako važna. Molitva nas otvara ne samo u susretu s ljudima, nego i u susretu s Bogom.

Kako Gospa izgleda, možete li nam opisati njezinu ljepotu?

Teško je Gospinu ljepotu opisati zemaljskim jezikom. Primjerice, svaki put kad trebam kupiti Gospin kip ili sliku, prođem cijelo Međugorje i na kraju kupim prvo što mi dođe pod ruku. Jednostavno, ne mogu naći

nešto u kipu ili slici što bi bilo slično Gospo. Ali na kraju moram gledati očima ljudi koji ne vide Gospo. Njezin osmijeh, mir i ljepota su neopisivi. Toliko sam se puta trudila vjerno riječima prenijeti Gospin izgled, ali uvijek shvatim da je to nemoguće.

Ovih se dana pripremamo za obljetnicu Gospinih ukazanja. Kako izgleda Vaš susret s Gospom na obljetnicu, je li po nečemu drugačiji od ostalih?

Drugačiji je utoliko što je on zahvala Bogu za sve što nam On daje. No, svaki susret s Gospom je milost i toga trebamo biti svjesni i to živjeti.

Što Bog po Mariji traži od čovjeka, zašto ukazanja traju ovoliko dugo?

Ja bih rekla: Dok smo s Gospom, sigurni smo. Gospina ukazanja su uvijek poziv na obraćenje. Gospa se daje na tisuću načina. Njezina prisutnost ovdje velika je milost. Gospa nam daje priliku da budemo bolji. Nama vidiocima pokazala je raj, pakao i čistilište te nam rekla da nas želi sa sobom povesti u raj, ne samo nas videoce nego sve one koji su došli u kontakt s Međugorjem.

Sjećam se kad smo postavili Gosi pitanje koliko će još dugo biti s nama, ona nas je upitala: Jeste li se umorili? Zapravo je željela reći da ona nije umorna, da je tu i da od nas traži više. Želi da se ne umorimo niti od molitve, niti od posta, niti od naših križeva... Gospa nas poziva da ovdje, na zemlji, počnemo živjeti raj. Ona to želi svih minulih godina otkako se ukazuje.

Gospa nam svakoga 25. upućuje poruku. Što je srž njezinih poruka?

U prvom redu to je poziv na svetost. Gospa nas neprestano poziva na svetost, a izvor svetosti je ljubav. Bez Gospine ljubavi i njezinog poticaja smo ništa. Svaki od nas mora shvatiti i prihvatići ideju da je Gospin poticaj ljubav. Njezine poruke su jasne. Riječ je ta koja daje poruku, ali duh, izgled, osmijeh - to je ono što daje snagu, no to je nemoguće prenijeti.

Više puta sam plakala osjećajući se slabom i nemoćnom u prenošenju jačine i snage Gospine riječi. Uvijek nastojim taj dan kad Gospa daje poruku za svijet molići i postiti - kako bih se bolje pripremila za susret s Gospom.

Svakodnevno, u Italiji gdje živite s obitelji, ali i drugdje, svjedočite hodočasnicima. Istaknite neka svoja iskustva iz susreta s međugorskim hodočasnicima?

Plodovi Međugorja uistinu su veliki. Radio se veliki broj molitvenih pokreta i zajednica, ljudi su doživjeli obraćenja, promjene

u obitelji. Bila sam, primjerice, pozvana u jednu talijansku župu u kojoj sam doživjela tako lijep doček da sam i župniku morala kazati kako odavno nisam doživjela takav prijam. Cijela župna zajednica je bila angažirana, sve je bilo bespriječorno organizirano, a na vratima crkve je pisalo: Marija, dobro došla. No, kasnije mi je župnik objasnio kako je taj natpis značio Dobro došla, Gospa, a plod susreta s tom župnom zajednicom je 24-satno klanjanje.

Imate supruga i četvero djece, kako živjeti svetost i Gospine poruke u obitelji?

To je najteže. Mislim da je u obitelji važna poniznost i međusobno poštovanje. Kad pogriješimo, važno je reći oprosti. Potrebno je razumijevanje, samo tako ćemo postići sklad i mir. Gospa nam često govori upravo o tome.

Vaša je molitvena nakana moliti za osobe koje su svoj život posvetile Bogu te za duše u čistilištu?

Točno. Osjećam veliku potrebu moliti za duše u čistilištu, za one koji nisu ostvarili ono što znači biti s Bogom u vječnosti. Iako smo navezani za svakodnevne zemaljske i materijalne stvari, Gospa nam govori kako moramo biti svjesni da je naš život prola-

zan, da idemo prema vječnosti. Ona nam poručuje kako želi da budemo radosni na zemlji, ali i u nebu. To znači otkriti Boga i staviti ga na prvo mjesto.

Već dvadeset šest godine svjedočite o Gospinim ukazanjima, prenosite njezine poruke. Stalno se od Vas traži da govorite o svojim iskustvima. Umorite li se od tolikih susreta?

Ni ja niti itko od vidjelaca se ne umorimo, premda se može očekivati da toliki susreti i svjedočenja umore. Kad se ima iskustvo susreta s Gospom, kad se doživljava njezina ljubav, u njezinoj se službi ne može umoriti.

Kako danas vidite ovu župu?

Premda već dio godine živim u Italiji, Međugorje osjećam kao svoj dom, i jest mi dom. Uvijek kažem, u redu je graditi i raditi, ali nije u redu ne moliti, nije u redu sve ono što nas ne veže s Bogom, što nas odvlači od Boga. Uvijek se vraćam na poniznost, trebamo biti zahvalni za sve milosti koje nam Bog po Mariji daje ovdje u Međugorju. Trebamo biti svjesni da smo svi na putu svetosti koju Gospa preko ovoga mješta želi ostvariti u svakom od nas. Stoga se odlučimo za život s Bogom.

MARIJA, ISUSOVA MAJKA, U SVETOM PISMU (V. IVAN)

fra Ivan Dugandžić

Četvrto evanđelje često se zove evanđeljem „ljubljenog učenika“. Nije to samo zbog toga što na samom njegovu kraju nailazimo na tvrdnju da je upravo taj „ljubljeni učenik“ autor tog evanđelja (21,24), već više zbog toga što u Ivanovu evanđelju doista posebno mjesto pripada učeniku za kojega je više puta naglašeno rečeno da ga je Isus posebno ljubio.

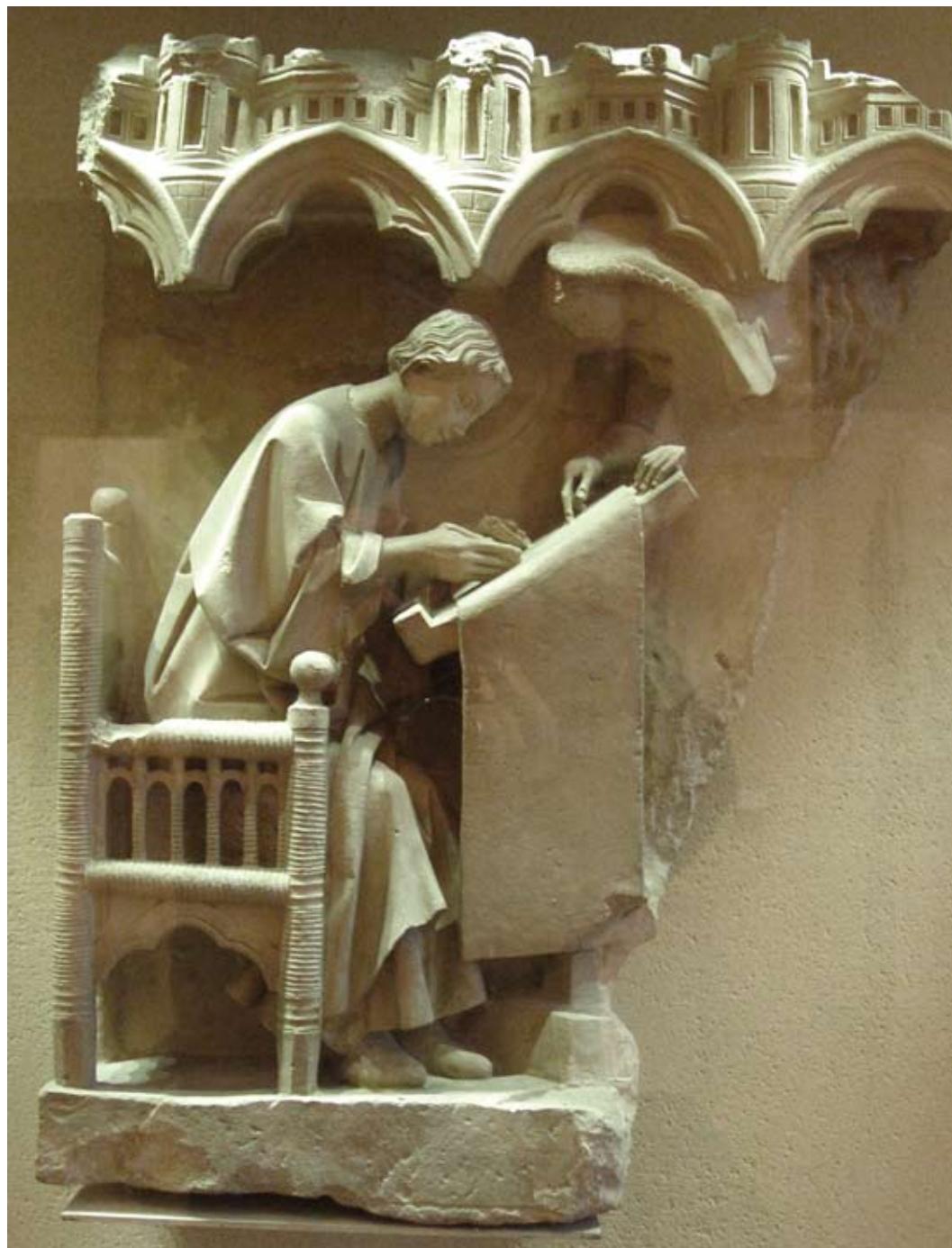
Marija u evanđelju „ljubljenog učenika“

Ivana prvi put susrećemo na posljednjoj večeri kao čovjeka posebnog Isusova povjerenja koji ga smije pitati i ono što se drugi ne usude (Iv 13,23sl). Nakon što je, zajedno s Petrom, čuo vijest o praznom grobu, on prvi žurno hita na Isusov grob da provjeri tu iznenađujuću vijest, ali onda ipak pušta Petra da uđe prvi (20, 2sl.). U većoj skupini učenika on prvi prepoznaže uskrsloga Gospodina koji im se ukazao za vrijeme ribarenja na Tiberijadskom jezeru (21,7). Dakle, taj učenik je svaki put korak ispred drugih kad je u pitanju odnos prema Isusu. Očito je da, bez ikakve konkurenциje Petru i njegovoj službi, u ivanovskoj zajednici ljubljenom učeniku pripada posebno mjesto.

Za naš govor o Mariji u Ivanovu evanđelju posebno je važna scena podno Isusova križa gdje Isus sam povezuje svoju majku s tim učenikom, povjeravajući ih međusobno jedno drugom: „Kad Isus opazi majku i blizu nje učenika kojega je osobito ljubio, reče majci svojoj: ‘Ženo, evo ti sina! Zatim reče učeniku: ‘Evo ti majke! I od tog je časa učenik uze u svoju kuću“ (19,26). U tom činu prepoznaje

Svaki ozbiljniji govor o Ivanovu evanđelju obično započinje isticanjem njegove posebnosti i velike razlike u odnosu na tri sinoptička evanđelja.

Ta razlika je i književne i teološke naravi. Autor četvrtog evanđelja služi se posebnim jezikom koji obiluje slikama, metaforama i simbolima, nastojeći u prikazu Isusova zemaljskog života istaknuti prisutnost i slavu preegzistentnog Sina Božjeg.

se Isusova briga za budućnost njegova vlastitog poslanja, a to znači za budućnost Crkve. Prema četvrtom evanđelju, u toj Crkvi posebno mjesto pripada Isusovoj majci i „ljubljenom učeniku“ kao nositelju i jامcu predaje, i to baš u njihovoј međusobnoj povezanosti i upućenosti jednoga na drugo. Ljubljeni učenik sad zauzima mjesto Učitelja, pa zato njemu pripada i briga za majku, a ona njega prima umjesto Sina. Drugim riječima, u Ivanovu evanđelju Mariji pripada puno naglašenje eklezijalno značenje, nego je to slučaj u drugim evanđeljima, gdje je više istaknut njezin odnos prema Isusu i njegovu poslanju. Čini se da u tom svjetlu treba promatrati i drugo mjesto koje govori o Mariji, odnosno njezinu ulogu na svadbi u Kani (2,1-12).

Posebnost Ivanova evanđelja

Svaki ozbiljniji govor o Ivanovu evanđelju obično započinje isticanjem njegove posebnosti i velike razlike u odnosu na tri sinoptička evanđelja. Ta razlika je i književne i teološke naravi. Autor četvrtog evanđelja služi se posebnim jezikom koji obiluje slikama, metaforama i simbolima, nastojeći u prikazu Isusova zemaljskog života istaknuti prisutnost i slavu preegzistentnog Sina Božjega. Njegovi čitatelji ne trebaju tek polagano, korak po korak, na temelju Isusove propovijedi i njegovih čudesnih djela otkrivati tko je on (usp. Mk 8,27sl.), već im se on sam, vrlo često u vješt oblikovanim dijalozima, objavljuje svojom uzvišenom riječi „Ja sam...“ ili „Ja Jsem“. Zato u Ivanovu evanđelju i Isusova čudesu poprimaju drukčiju ulogu od one koju imaju u sinoptika. Ona su prikazana kao „znakovi“ koji upućuju na čudotvorca i njihov pravi smisao se otkriva tek u njegovoj riječi.

Koje je onda mjesto i koja je uloga Isusove majke u takvom evanđelju? I tu je vrlo lako uočiti razliku. Ako promotrimo scene iz Isusova života u kojima se pojavljuje govor o njegovoj majci kao i način kako se o njoj govori, lako ćemo uočiti da Ivanovo evanđelje u tom pogledu nema nikakve paralele s ostalim evanđeljima. Dok je u sinoptičkim evanđeljima Marija daleko najzastupljenija u evanđelju Isusova djetinjstva kao majka Sina Božjega, Ivanovo evanđelja o tome nema nijedne riječi. U njemu nema ni onih nekoliko scena iz vremena Isusova javnog djelovanja u kojima je Marija prikazana kako i sama, zajedno s drugima, mora proći put vjere, da bi shva-

Ako se ono što se dogodilo na svadbi u Kani Galilejskoj, kad je Isus vodu pretvorio u vino, gleda samo kao jedno od njegovih brojnih čudesa, ostat će nam skriven duboki smisao te scene koja u Ivanovu evanđelju, po svemu sudeći, ima upravo programski karakter. To se najbolje prepoznaće u završnom komentaru evanđelista, u kojem je naglašeno kako je Isus time „započeo svoja znamenja“, kako je „objavio svoju slavu“ i kako su „u nj povjerovali njegovi učenici“ (2,11).

tila i prihvatala poslanje svoga Sina.

Iako se u Ivanovu evanđelju o Mariji govori samo na dva mesta, u izvješću o svadbi u Kani (2,1-12) i u sceni podno Isusova križa (19,26), tim mjestima pripada veliko teološko značenje. Budući da prvim izvješćem evanđelist započinje Isusovo mesijansko djelovanje, a drugim ga na neki način zaključuje, ta dva teksta, po mišljenju mnogih tumača, predstavljaju kamene međaše ili nosive stupove na kojima počiva teološka koncepcija cijelog evanđelja. Drugim riječima, Marijina teološka uloga u ovom je evanđelju još izraženija nego u drugima. Ivanovska posebnost očituje se i u tome što, iako je izravno spomenuta osam puta, Isusova majka nijednom nije nazvana svojim osobnim imenom Marija, već je svaki put spomenuta kao „Isusova majka“, odnosno „njegova majka“. I to na svoj način govori u prilog tvrdnji o teološkom značenju njezine osobe, jer sva njezina veličina dolazi od Sina i njegova poslanja. Ona evanđelista ne zanima sama po sebi, već izričito kao majka Mesije Isusa. Još je neobičnije što Isus sam svoju majku i u jednoj i u drugoj sceni oslovjava sa „ženo“. Je li riječ samo o neobičnoj posebnosti četvrtog evanđelja ili se možda i u tome skriva neko teološko značenje?

Svadba kao mjesto prvog Isusova čuda

Ako se ono što se dogodilo na svadbi u Kani Galilejskoj, kad je Isus vodu pretvorio u vino, gleda samo kao jedno od njegovih brojnih čudesa, ostat će nam skriven duboki smisao te scene koja u Ivanovu evanđelju, po svemu sudeći, ima upravo programski karakter. To se najbolje prepoznaće u završnom komentaru evanđelista, u kojem je naglašeno kako je Isus time „započeo svoja znamenja“, kako je „objavio svoju slavu“ i kako su „u nj povjerovali njegovi učenici“ (2,11). Time su istaknute tri velike teološke teme koje se kao neprekinuta nit provlače kroz čitavo Ivanovo evanđelje: čuda kao znamenja koja potvrđuju Isusovu objavu, objava Isusove slave po njima i vje-

ra učenika kao plod toga. A to jasno govori da se govor o svadbi u Kani ne smije promatrati izolirano za sebe i da je on puno više od pukog izvješća o jednom od brojnih Isusovih čudes.

Upravo taj zaključni komentar evanđelista otkriva nam kako je to što je Isus učinio u Kani zapravo prvi odgovor na pitanje o Mesiji, koje se u Ivanovu evanđelju provlači od samog početka. Tako je već u Prologu Ivan Krstitelj najavljen kao svjedok za Svjetlo, to jest Isusa (1,6sl.15), da bi njegova prva riječ pred službenim izaslanstvom iz Jeruzalema bila „Ja nisam Mesija!“ (1,20). Samo malo kasnije Ivan će okupljeni narod upozoriti na Isusa kao na „Jaganjca Božjeg koji uzima grijeh svijeta“ (1,29; usp. 1,36), koji po Ivanovu svjedočenju nije nitko drugi doli Sin Božji (1,34). Jedan od dvojice Ivanovih učenika, nakon što su se kod Isusa zadržali jedan dan, također je uvjeren da su u njemu našli Mesiju (1,42). To isto i Filip tvrdi Natanaelu (1,45), koji će ga malo potom, oduševljen susretom s njime, priznati „Sinom Božjim i kraljem Izraelovim“ (1,49). Jasno je da time Natanael još nije postao Isusovim učenikom u punom smislu te riječi, ali je na putu k tome. A Isus sam i njemu i svima obećava da će im objaviti još i više (1,50sl.).

To Isusovo obećanje počinje se ostvarivati već doskora njegovim čudesnim znakom na svadbi u Kani. Prema tome, cijelo prvo poglavje u kojem dominira pitanje Mesije jest priprava ili kontekst za izvješće o čudesnom znaku u Kani Galilejskoj. Da evanđelist ne donosi samo obično izvješće o prvom Isusovu čudu, govore i brojni vrlo naglašeni izrazi ili motivi sadržani u tom tekstu: govor o Isusovu času (r. 4), naglašavanje prijašnje uloge kamenih posuda (r. 6), velika količina vina (r. 7), izvrsnost vina nastala od vode (r. 10) te posebno Marijina posrednička uloga (r. 4sl.). U svemu tome prepoznaće se namjera evanđelista da prvo Isusovo čudo prikaže kao izrazit mesijanski čin i početak Isusova mesijanskog djelovanja.

NAKON PAPINA PISMA KATOLICI U KINI NALAZE SE PRED VELIKIM IZAZOVOM: KAKO POMIRITI DVA TABORA?

POZIV NA DRUGO MUČENIŠTVO

Točno je pedeset godina otkako su kineski katolici stajali pred odlukom: ili vjernost Papi, Rimu, ili se pak pridružiti Crkvi neovisnoj o Papi, pod nadzorom vlasti i komunističke partije. Javno je prakticirati vjeru mogao samo onaj tko se odrekao Rima i Pape i priklonio državnoj Crkvi. Otada se govori o 'službenoj državnoj Crkvi' i 'Crkvi u katakombama'. Da bi se stvorila "Načela o nezavisnosti i autonomiji, samoupravljanju i demokratskom vodstvu" kineske službene Crkve, 15. srpnja 1957. utemeljena je Katolička patriotska udruga. Statute je te Udruge Papa proglašio ništavnima i nespojivima s katoličkim naukom u svome nedavnom Pismu kineskim katolicima, s početka srpnja ove godine.

fra Tomislav Pervan

Utoj Patriotskoj udruzi koju kontrolira kineska vlast i partija od god. 1958. posvećeno je više od 50 biskupa bez Papina dopuštenja. Takva biskupska posvećenja povlače za sobom prema crkvenom zakoniku automatsko izopćenje iz Katoličke Crkve. Ali kako tu nije riječ o teološkim razlozima, nego o političkom pritisku, Rim je trajno izbjegavao govoriti o crkvenom raskolu.

Dvije Crkve

Međutim, stanje na samome terenu slijilo je nutarnjom nužnošću da se govori o dvije crkvene zajednice s različitim značajkama. Sa zapadnoga zrenika moglo se govoriti o konzervativnim i progresivnim snagama u kineskoj Crkvi. Na prvi pogled katolike u katakombama moglo bi se obilježiti kao 'konzervativce', a službenu Crkvu kao liberalnu i naprednu. Uhodane pak šablonne ne daju se primjeniti na kineske prilike. Kineska službena Crkva morala je zbog kontrole Patriotske udruge zanjekati bilo kakav Papin autoritet. Ona je od god. 1949. sustavno odbacivala sve što je dolazilo iz Rima: Dogmu o Marijinu uznesenju na nebo, Drugi Vatikanski sabor, liturgijsku reformu. Tek se krajem osamdesetih godina službena Crkva počela postupno otvarati Koncilu te je devedesetih godina nadočneno što je vremenom propušteno. Od pomoći bijahu dobre veze s inozemstvom. Istodobno je pak Crkva u katakombama živjela u stanovitoj izolaciji.

Crkva u katakombama prihvatile je koncilsku obnovu i doskora je provela u djelo. Posebni uvjeti života u podzemlju učinili su nužnim upućenost na svjesne laike u poslanju i životu same Crkve budući da su svećenici bili u svemu upućeni na vjer-

Kardinal Josef Zen

nike kad bijaše riječ o sigurnosti, pomoći i podršci. Čim su prvi biskupi i svećenici bili pušteni iz zatvora, slavili su svete obrede prvi put sa svojim zajednicama iz liturgijskih knjiga na kineskom, prokrijumčarenih s Tajvana. Službena pak državna Crkva zadržala je sve do ranih devedesetih godina stari obred Mise, s jedne strane da bi istaknula svoj odmak od Rima, a s druge strane i zato što su birokrati Patriotske udru-

ge smatrali tekstove na latinskom manje opasnima.

Promjene

Reforme u službenoj Katoličkoj Crkvi plodile su i u kineskoj službenoj Crkvi većim zanimanjem za papinstvo te daljnje obrazovanje. U žarište je stavljen katolički identitet i crkveno jedinstvo. U bazi službene Crkve rodio se masovni pokret u ko-

rist zajedništva s Rimom. Biskupi su se osjećali prisiljeni reagirati na to, jer ni vjernici službene Crkve nisu više prihvaćali biskupe koje nije potvrdio Rim. I tako se u međuvremenu više od devedeset posto biskupa 'službene' Crkve pomirilo s Rimom. U praksi se to odvijalo različito, od slučaja do slučaja, ali je danas jedno jasno: Ne nosi sa sobom nikakvu opasnost očitovati svoju vjernost Papi. Kamenom spoticaja biva to tek kad ta vjernost Papi postaje uskrata suradnje s Patriotskom udrugom.

Od početka devedesetih godina Peking i Rim pokušavali su male korake zbližavanja. Sveta je Stolica prihvaćala kandidate za biskupe koji su birani uz sudjelovanje Patriotske udruge. Rim nije tražio da se kandidati odreknu svoje pripadnosti 'službenoj' Crkvi. Međutim, njihova pripadnost 'službenoj' Crkvi trebala im je također pribaviti povjerenje i simpatije Crkve u katakombama. Rim se nada kako će od tih nastati novi naraštaj biskupa koji će služiti objema zajednicama kao pastiri. Čini se pak da padaju u vodu ti zdogovori između Rima i Pekinga opetovanim nezakonitim biskupskim posvećenjima koje Patriotska udruga s vremena na vrijeme upriličuje.

Kad je Peking nakon stanovitoga vremena diplomatskoga približavanja god. 2006. iznenada ponovno dao zaređiti biskupe bez Papina pristanka, u Rimu nije bilo jasno kako će reagirati kineski katolici. Kardinal Hongkoga Zen tada je to komentirao ovako: "Ima pojedinaca koji se boje da bi normalizacijom odnosa mogli izgubiti svoju moć i svoje stečene privilegije. Stoga su pokušavali prekinuti ili pak minirati razgovore."

Zauzimanje za pomirenje

Kardinal Zen je bio i ono pogonsko pero Papina Pisma kineskim katolicima. Otkako je promaknut u kardinalsku čast u Rimu, on nastupa kao neumorni odvjetnik kineskih katolika, s velikim žarom, nerijetko i krajnje nediplomatski. Bio je neumoran u svojim nastojanjima i nije dopustio da Vatikan ponovno bude izigran. Plod tih njegovih susreta u Rimu jest i ovo pismo iz srpnja ove godine.

Dugo očekivano pismo odražava upućenost u stvarne prilike na licu mjesta, ali isto tako i viziju tipičnu za pontifikat Benedikta XVI. Kao što je u istome tjednu Papa poručio biskupima kad bijaše riječ o bogoslovju te dopuštenju slavljenja svete Mise prema pretkoncilskom misalu, tako je i ov-

dje naglasak na pomirenju unutar Crkve. Riječ je o unutarcrkvenom pomirenju. I glede kompromisa kineskih katolika s komunističkim režimom stoji da se odgovorni u Crkvi moraju boriti oko pomirenja i jedinstva jer propusti u samoj Crkvi mogu samo pridonositi da se podvojenosti još više prodube i cementiraju.

Sukladno tomu Papino pismo očituje razumijevanje za poteškoće pojedinih svećenika i biskupa, premda je glede nauka i institucija izvan svakoga pitanja kako su statuti Patriotske udruge nespojivi s naukom Crkve. Sveta Stolica ne može priznati kinesku Biskupsku konferenciju sve dok se u njoj nalaze nezakonito posvećeni, a iz nje su isključeni biskupi iz katakombe. 'Službenoj' Crkvi treba se omogućiti da ponovno postane u svemu rimska i katolička. To ponovno iziskuje žrtve od onih koji su zbog vjernosti Rimu i zbog jedinstva Crkve trpjeli progonstvo. Jer kad danas članovi službene Crkve očituju svoju vjernost Rimu, onda je to u suprotnosti s činjenicom da je službena Crkva i danas prisiljena definirati se kao 'neovisna'.

Pismo nedostupno članovima "službene" Crkve

Crkva u katakombama mora i dandanas trpjeli progonstvo kako bi naviještala nepričaćenu istinu Evandelja. Službenoj Crkvi ni danas nije dopušteno naviještati cjelevitost evanđeoske poruke nego poruku prilagođenu političkim i društvenim zahtjevima. U sjemeništima patriotske Crkve studenti se moraju pokazati politički podobni. Vjernici patriotske Crkve ne smiju se protiviti službenoj državnoj politici jednoga djeteta. Papino pismo unosi jasno svjetlo u takvu situaciju. Javni karakter Papina pisma ujedno je i poziv Patriotskoj udruzi da se izjasni spram slobode vjeroispovijedanja u Kini. Odnedavna Patriotska udruga stavila Papine slike u svoje publikacije, a slike ponekad snažnije zbole od riječi. Papino pismo kineskim vjernicima mnogima nije dostupno. Tekst nije ni spomenut na bogoslužjima 'službene' Crkve, a zamjenik predsjedavatelja Patriotske udruge spomenuo je kako ga ne namjeravaju dijeliti vjernicima.

U početku je spomenuto kako je tekst dostupan na internetu. Međutim, doskora je 'službena' Crkva bila prisiljena ukloniti ga sa svojih internetskih stranica. Pismo prešuće mnoge činjenice i stvari koje bacaju ružnu mrlju na kolaboraciju 'službe-

ne' Crkve s Patriotskom udrugom, što je u mnogim slučajevima imalo za posljedicu prokazivanje vjernika koji su odbijali prekinuti veze s Rimom. Sad treba sve oprostiti. Neki govore o 'drugom mučeništvu'. Mnogi vide ključnu rečenicu u cijelom Pisumu u Papinu navodu Poslanice Filipljanića: "*Vama je darovana milost biti za Krista: ne samo vjerovati u njega, nego i trpjeti za njega.*" Šutnja pisma glede progona kršćana zavijena je u prizor iz Knjige Otkrivenja: Ivanov plač pred Knjigom sa sedam pečata jest plač "pred zastrtom i tamnom tajnom povijesti, Božjom šutnjom spram progonu".

Crkva želi samo jedno: Vjersku slobodu katolicima

Ono o čemu Papa nije mogao otvoreno govoriti jest trajni progon Crkve u Kini. Doduše, mnogi državni službenici i članovi Patriotske udruge tvrde kako nitko nije u zatvoru zbog svoje vjere. Ali to nije istina. Religijske aktivnosti se svrstavaju u ogrješivanje o javni red i poredak. I tako treba shvatiti tvrdnju kako nitko zbog svoje vjere ne dospijeva u zatvor.

Današnja kineska Crkva u katakombama ima oko četrdeset biskupa. Svi su pod stalnim nadzorom vlasti. Mnogi bivaju u pravilu redovito zatvarani i onda puštani. Ovih je dana ponovno uhićen 73-godišnji biskup Jia Ziguo, koji je dosada proveo 20 godina u zatvoru što se protivi i ljudskim pravima, ali isto tako i olimpijskom duhu, jer će se iduće godine održavati ljetne olimpijske igre upravo u Kini. Trinaesterica su još uvijek ili u zatvoru ili u kućnom privatoru. Dvojica se vode kao nestali. Povreda ljudskih prava vjernika jest na dnevnom redu a u suprotnosti je s duhom olimpijade. Krajem srpnja četverica su svećenika bili zatvoreni zbog nepristajanja uz Patriotsku udrugu. Računa se da u Kini ima oko 13 milijuna katolika. Puštanje na slobodu uhićenih jest jedna od pregovaračkih točaka Svete Stolice s Pekingom. Međutim, spominjati ili to izričito naglašavati smatralo bi se provokacijom i to bi za sobom povuklo odmazdu za katolike u katakombama. I jedan drugi zrenik iz pisma komu vjernici u podzemlju pridaju veliku važnost jest činjenica da se pismo ni na koji način ne bavi politikom ni ideologijom. Time je Rim dao naznačiti kineskim vlastima kako se Crkva ne želi baviti politikom nego da želi samo jedno: Vjersku slobodu katolicima koju im jamči kineski ustav!

PROMJENE PASTORALNOG OSOBLJA **FRA PETAR VLAŠIĆ NOVI ŽUPNIK ŽUPE MEĐUGORJE**

Usklopu redovitih promjena pastoralnog osoblja Hercegovačke franjevačke provincije i sukladno crkvenim propisima, novim župnikom župe Međugorje imenovan je fra Petar Vlašić. Fra Petar u našoj župi djeluje od 2000. godine kao župni vikar, odgovoran za filijalnu crkvu Milosrdnog Isusa u Šurmancima.

Kao novi pastoralni djelatnici (župni vikari) u Međugorje su pristigli fra Danko Perutina i fra Miljenko Šteko, a fra Vjekoslav Milićević u Međugorju služi kao đakon.

Dr. fra Ivan Sesar, dosadašnji župnik, izabran je za provincijala. Fra Boži Miliću povjerena je dužnost tajnika provincije, te obojica od sada djeluju u Mostaru. Fra Ljubi Kurtoviću povjerena je dužnost meštara bogoslova u Zagrebu.

BICIKLOM **OD BERNA U ŠVICARSKOJ DO MEĐUGORJA**

Ivan Čolina (44 god., otac četvero djece), Hrvat rodom iz hercegovačke župe Kongora koji živi i radi u Bernu u Švicarskoj, ispunio je svoj zavjet: doći biciklom iz Berna do Međugorja.

Hodočašće je trajalo sedam i pol dana, prešao je 1507 kilometara, što znači oko 220 kilometara dnevno. Najviša planina koju je trebalo prijeći bila je visoka 1800 metara. Da bi uspio izvršiti svoj zavjet u tako teškim uvjetima, stalno je zazivao pomoć Božju.

Po dolasku u Međugorje pred crkvom ga je dočekao fra Petar Vlašić koji je prije mnogo godina u župi Kongora bio župnik i Ivanov vjeroučitelj.

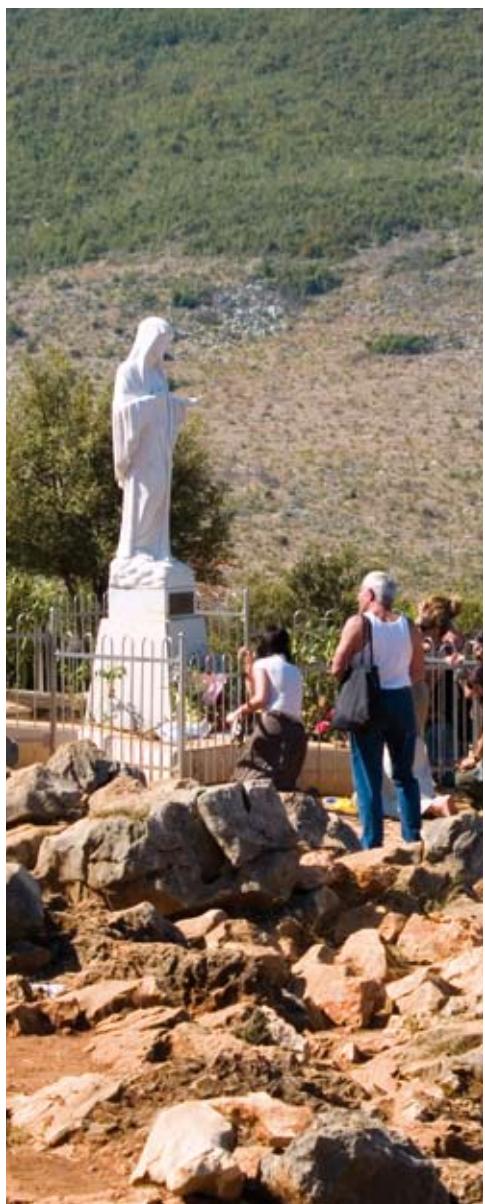
Ivan je u Međugorju ostao dva dana u zahvalnoj molitvi.

MONS. DOMENICO SIGALLINI, BISKUP PALESTRINE KOD RIMA, **NA FESTIVALU MLADIH U MEĐUGORJU**

Mons. Domenico Sigallini, biskup Palestrine (biskupija koja pripada rimskoj biskupiji) po drugi put je sudjelovao na Festivalu mladih u Međugorju. U četvrtak, 2. kolovoza, mlađe je uveo u temu ovogodišnjeg festivala: "Ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge!" (Iv 13,34). Mons. Sigallini mlađe je pozvao da 2. rujna dođu na susret sa Svetim Ocem u Loretto.

BLAGDAN VELIKE GOSPE

Blagdan Velike Gospe ili Uznesenja Blažene Djevice Marije u Međugorje je doveo tisuće hodočasnika iz cijelog svijeta. Već tijekom noći mnogobrojni su hodočasnici pristizali pješice iz bližih i daljih župa sa svih strana. Jedna skupina vjernica stigla je pješice čak iz Livna. Projenjuje se da je na uočnicu i na sam blagdan kroz Međugorje prošlo oko 50 000 hodočasnika.

Na uočnicu misno slavlje predvodio je fra Dragan Ružić (u koncelebraciji s 52 svećenika), pučku Misu na Veliku Gospu fra Petar Vlašić, a večernju sv. Misu fra Tomislav Pervan (u koncelebraciji s 58 svećenika).

MONS. LÁSZLÓ BÍRÓ IZJAVA O MEĐUGORJU

Mons. László Bíró, pomoći biskup biskupije Kalocsa-Kecskemét u Mađarskoj, u kolovozu je bio na Festivalu mladih u Međugorju. Svojim prvim dolaskom u Međugorje odazvao se pozivu oko 1000 mladih hodočasnika iz Mađarske. Mnogi od njih obratili su se u Međugorju te su željeli da i njihov biskup osjeti duhovnu snagu ovoga mjesta. Bio je na Brdu ukazanja i na Križevcu. Iskusio je da se penjanjem na Križevac čovjek ne penje samo tjelesno, nego ga Bog i duhovno uzdiže.

„Međugorje je jedan od instrumenata u Božjim rukama kojim nam Bog pokazuje kako žarko ljubi čovjeka”, izjavio je za slušatelje Radiopostaje «Mir» Međugorje. Dodao je kako su Taize i Međugorje dva velika središta mladih u Europi: „U Taizeu se mlađi uče moliti, a Međugorje poziva na obraćenje, na pokoru i na klanjanje Bogu. Ovdje se preko vjere mlađi zaljubljuju u unutarnju slobodu. Mislim da nigdje drugdje ne možemo vidjeti toliko veselih, radosnih ljudi. Svako mjesto u koje se hodočasti Mariji jest mjesto svjedočenja Krista i vjere.”

Na upit, što će po povratku u Mađarsku reći o Međugorju, odgovorio je: „Kupio sam stotinu Gospinih sličica na kojima piše: ‘Kada biste znali koliko vas ljubim, plakali biste od radosti’. Tako ću po povratku stotini ljudi kazati tu rečenicu.”

Sveti Otac Benedikt XVI. jedanput je citirao Mahatmu Gandija koji je rekao kako su ribe na dnu oceana tihe, životinje se na zemlji glasno javljaju, a ptice na nebu pjevaju. Dodao je kako čovjek danas živi u svojim snovima i zato ne čuje tišinu oceana i pjevanje na nebu. „Ja mislim da Međugorje ljude vodi prema tišini oceana i prema nebu gdje se pjeva. Ovdje je čovjek uzdignut iznad životinje. Na ovom je mjestu čovjek vođen prema Istini. Čovjek koji

otvorenog srca dolazi u Međugorje, s ovog se mjeseta kući vraća posve drugačiji. Želim da bude što više sretnih ljudi kakve ovdje vidim.”

MONS. JOSEPH LEO CHARRON, UMIROVLJENI BISKUP BISKUPIJE DES MOINES (SAD) U POSJETU MEĐUGORJU

Mons. Joseph Leo Charron, C.Pp.S., umirovljeni biskup biskupije Des Moines (SAD) posjetio je Međugorje u srpnju 2007. U nedjelju 15. srpnja predslavio je svetu Misu za hodočasnike engleskoga jezičnog područja i održao propovijed. Mons Charron bio je biskup biskupije Des Moines od studenoga 1993. do travnja 2007., kada je umirovljen u 78-oj godini života i 40-oj godini svećeništva.

SVETA MISA NA KRIŽEVCU

Od 1934. svake se godine u prvu nedjelju iza Male Gospe slavi sveta Misa na Križevcu. Te Svetе jubilarne godine župljanii su podigli križ na brdu Šipovcu iznad Međugorja, s upisanim riječima: IHS/ Isusu Kristu/ Otkupitelju ljudskoga roda/ u znak svoje/ vjere, ljubavi i nade/ podigoše/ o. Bernardin/ Smoljan/ župnik/ i župa Međugorje./ Od svakoga zla/ oslobođi/ sve nas/ Isuse! Nakon blagoslova križa, 16. ožujka 1934. i brdo, odlukom župljana, mijenja ime u Križevac.

Od odluke o gradnji do blagoslova križa - pedeset pet dana

Premda je među živima danas tek poneki graditelj, u pamćenju župljana ostala je odlučnost, sloga i ljubav naših djedova i pradjedova glede toga velikog pot hvata. Naime, trebalo je na leđima ili na magarcu iznijeti vreće cementa i pijeska, burila vode, dasku, željezo i sve ostalo potrebno za gradnju osam i pol metara visokoga betonskog križa. K tomu, župljani, župnik i pojedini župnici iz susjednih župa financijski su omogućili gradnju, a sve nadnice, osim majstorskih, župljani su darovali.

Premda je veljača te davne godine, kako nas župnik fra Bernardin Smoljan izvješćuje u svom *Historijatu sv. jubilarnoga Križa na brdu Križevcu*, bila kišovita i nepogodna za građevinske radove, od odluke o gradnji do blagoslova križa proteklo je svega 55 dana.

Uzvišenje svetoga Križa

Križ nije podignut pa zaboravljen: već sljedeće godine sv. Misa na Križevcu slavi se 12. travnja, a prethodila joj je pokornička procesija od crkve do Križa. Te godine mjesni biskup fra Alojzije Mišić odredio je da se na Križevcu svake godine na blagdan Uzvišenja sv. Križa drži pučka Misa.

Vjernici na Križevcu nisu išli samo tada. U svako doba godine, pogotovo u korizmi, majke i djevojke bosonoge su hodočastile pod Križ, što je posebice izraženo posljednjih desetljeća.

Brdo preplavljeni vjernicima

Do 1981. na Misu na Križevcu dolazili su uglavnom župljani i njihovi prijatelji i rodbina iz susjednih župa, a od te godine brdo je preplavljeni vjernicima, ne samo

križni put, te se 6. kolovoza u svitanje, na svršetku Mladifesta, slavi Misa za sudionike toga velikog molitvenog susreta mladih iz cijelog svijeta. Brončane postaje križnoga puta na Križevcu djelo su akademskog kipara Carmela Puzzola.

I križ je bio u Božjem planu kad ste ga sagradili

Graditelji križa na Križevcu nisu mogli ni sanjati da će on postati jedno od stožernih mjeseta molitve ne samo u župi i njezinu okružju, već i u cijelome svijetu. U jednoj svojoj poruci Kraljica Mira je vidiocima kazala: *Draga djeco! I križ je bio u Božjem planu kad ste ga sagradili. Ovih dana napose idite na Brdo i molite pod križem. Potrebne su mi vaše molitve. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu!*

Brojni hodočasnici, mladi i stari, bolesni i invalidi, potvrđuju da su čuli i razumjeli tu Gospinu poruku.

Sweta Misa na Križevcu ove se godine slavi 9. rujna i počinje u 11 sati. Misare zamoljavamo da podu ranije kako bi se izbjegla stiska na stazama.

Za one koji ne mogu na Križevac, Misa u župnoj crkvi je u 12 sati.

u prvu nedjelju iza Male Gospe. Posvjedočeno je i zapisano da je 1981. na Misu na Križevcu bilo nazočno pedeset tisuća vjernika, domaćih i stranih. Od tih dana do danas Križevac ni jedan dan, od ranoga jutra do kasne večeri ne prođe bez moliteljskih skupina. Kao i u cijelom Međugorju i Bijkovićima, i na njemu se mogu susresti ljudi svih jezika i rasa, a brojni svjedoče svoje obraćenje baš na tom brdu. Osim toga, svakoga petka popodne na Križevcu se moli

OSMI MEĐUNARODNI SEMINAR ZA BRAČNE PAROVE - „DIJALOG U OBITELJI”

Osmi međunarodni seminar za bračne parove održat će se u Međugorju od 31. listopada do 3. studenoga 2007. godine. Tema seminara je: „Dijalog u obitelji”. (“Draga djeco! Molim vas da počnete mijenjati svoj život u obitelji. Neka obitelj bude skladni cvijet koji ja želim dati Isusu.” - Iz poruke od 1. svibnja 1986.)

Seminar će se održati u dvorani iza crkve. Prilog za troškove seminara je 40 € za jedan bračni par. Prijave možete izvršiti putem e-maila: seminar.marija@medjugorje.hr ili putem faksa na broj 00 387 36 651 999 (za Mariju Dugandžić). Broj sudsionika je ograničen zbog prostora pa vas molimo da se prijavite što prije, a najkasnije do konca rujna. Isto tako, molimo sve bračne parove sudsionike seminara da sami osiguraju smještaj u Međugorju.

Predavač na seminaru je dr. Jozefina Škarica, rođena 1948., udana, majka četvero djece, liječnica. Nakon završenog studija medicine radi u Medicinskom centru u Šibeniku, Hrvatska. Godine 1985. specijalizira školsku medicinu. Pokojni Šibenski biskup mons. Srećko Badurina je 1993. godine u Šibeniku utemeljio Savjetovalište za mlade, brak i obitelj, a dr. Škaricu imenovao je voditeljicom savjetovališta. Nakon dvogodišnje izobrazbe u Zagrebu, 2004. godine dobiva diplomu obiteljskog savjetodavca. Posljednjih deset godina sudjeluje u tečajevima priprave za brak te u Hrvatskoj i inozemstvu održava brojna predavanja i seminare o braku, obitelji i odgoju.

SURADNICI KRALJICE MIRA

Krajem mjeseca studenoga 2004. godine u Zadru je pokrenuta molitvena inicijativa Suradnici Kraljice mira, potaknuta uzastopnim Gospinim pozivima: Molite, molite, molite. Temeljni cilj molitvene inicijative jest:

NAĆI DNEVNO POLA SATA ZA MOLITVU.

Do danas se u inicijativu uključilo ukupno 600 članova. Svi su upućeni na to da (kako стоји u diplomi koju dobivaju prilikom upisa) njihov dan nije završio dok pred Bogom, Gospom i svojom savješću nije ispunjena preuzeta obveza: *Svakodnevno provesti u molitvi pola sata*. Preporuča se da to bude krunica, ili Klanjanje Presvetom, ili koje druge molitve a da sveukupno (makar i odvojeno) traju barem pola sata. Dovoljno je i provesti u crkvi pola sata - makar i bez riječi.

Do danas je inicijativa prihvaćena u 22 države (Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Španjolska, Italija, Njemačka, Austrija, Poljska, Danska, Švicarska, Francuska, Malta, Albanija, Srbija, Slovenija, Portugal, USA, Argentina, Crna Gora, Kanada, Libanon, D. R. Kongo i Kina). Članstvo u pokre-

tu je otvoreno za sve koji prihvaćaju njezin cilj, jer molitve nikada dosta, a Gospa ne bez razloga u svojim porukama toliko ističe potrebu molitve da često u istoj poruci tripit poziva: Molite, molite, molite.

Molitvenu inicijativu Svakodnevno provesti u molitvi pola sata pokrenuo je i vodi mons. dr. Eduard Peričić, profesor crkvene povijesti na Visokoj teološko-katehetskoj školi u Zadru i redoviti član Papinske međunarodne marijanske akademije u Rimu. Mons. Peričić od samih početaka redovito prati međugorska duhovna zbivanja, o čemu je objavio nekoliko knjiga i velik broj članaka.

Zainteresirani za članstvo u inicijativi mogu se obratiti na naslov: Mons. Eduard Peričić, Trg sv. Stošije 1, Zadar, Hrvatska ili na e-mail: eduard.pericic@zd.t-com.hr

MONS. CLAUDE FRIKART, UMIROVLJENI POMOĆNI BISKUP PARIZA, BORAVIO U MEĐUGORJU

Mons. Claude Frikart, umirovljeni pomoćni biskup Pariza, boravio je u Međugorju od 7. do 13. travnja 2007. sa skupinom hodočasnika iz Francuske. Mons. Frikart bio je pomoćni biskup Pariza od 1986. do 1997., a tijekom osam godina bio je i isповjednik pariških bogoslova. Rođen je 1922., svećeničko ređenje primio je 1948., a biskupsko posvećenje 1986.

Mons. Frikart u Međugorju je 12. travnja predslavio sv. Misu za hodočasnike francuskoga jezičnog područja. Kratko, ali vrlo sručno, susreo se s vidjelicom Vickom. Mons. Frikart zadovoljan je ovim posjetom i pozitivno svjedoči pred svima koji mu postavljaju pitanja o Međugorju.

STATISTIKE ZA KOLOVOZ 2007.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 318.000 (10.258 dnevno)

Broj svećenika koncelebranata: 6.196 (200 dnevno)

KRIŽ - ZNAK LJUBAVI I ŽIVOTA

Sredinom mjeseca rujna Crkva slavi Uzvišenje svetoga Križa. Povijest nas uči da se ova svetkovina slavi još od četvrtoga stoljeća. Naime, 14. rujna 335. godine u svetom gradu Jeruzalemu posvećena je bazilika Uskrsnuća koju je sagradio car Konstantin. Ona se nalazi u blizini mjesta gdje je Isus razapet. Dan poslije posvete bazilike pokazan je svjetu Isusov križ kojega je, prema predaji, našla careva majka Helena. Ovim posvećenjem car Konstantin je želio zaštiti, sačuvati i dati počast svetim mjestima u kojima je naš Gospodin Isus Krist dovršio svoje pashalno otajstvo smrti i uskrsnuća.

s. Lidija Glavaš

Činjenica je da su mnogi ljudi prije i poslije Isusa završavali život umirući na križu, ali je čašćen samo Isusov križ. Drugi križevi bili su znak ljudskoga grijeha i propusta. Samo ovaj križ, Isusov, govori da je grijeh pobijeđen, da je začetnik grijeha, Sotona, konačno bijedan i nemoćan pod nogama Svetosti. Križ kao drvo, kao raspelo, sam po sebi nema moći, nema spasiteljske snage. On ima snagu, moć i uzvišenost jedino po Isusu i po njegovoj božanskoj moći. Mi znamo i vjerujemo da se Isus «nije držao svoje jednakosti s Bogom, nego sam sebe 'opljeni' uvezši lik sluge, postavši ljudima sličan: obličjem čovjeku na lik, ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu» (Fil 2, 6-8). Danas se klanjamo križu Isusovu jer je na njemu Bog uništio grijeh svijeta i solidarizirao se s čovjekom patnikom. Zato je križ za kršćane Radosna vijest, evangelje. On je dokaz najveće ljubavi u povijesti ljudskoga roda i treba imati srca i mudrosti da ga se prihvati. Ljubav Isusova na križu preplavila je čovječanstvo, darovala se svakomu «da nijedan koji vjeruje u njega ne propadne, nego da ima život vječni» (Iv 3,16).

Samo ovaj križ, Isusov, govori da je grijeh pobijeđen, da je začetnik grijeha, Sotona, konačno bijedan i nemoćan pod nogama Svetosti. Križ kao drvo, kao raspelo, sam po sebi nema moći, nema spasiteljske snage. On ima snagu, moć i uzvišenost jedino po Isusu i po njegovoj božanskoj moći.

Strpljivo nošenje križa - put do vrata na kojima susrećemo Isusa

Ljudi i danas drže križ na vidnom mjestu u svome domu, na lanciću oko vrata, na zvjetnom prstenu. Lijepo je to vidjeti. To je vanjski znak pripadnosti križu Kristovu, pripadnosti jednom životu koji donosi vječnost. Ali dolazi onda i onaj vlastiti križ: patnja, bolest, besmisao, nesigurnost, neizvjesnost, odričanje ugodnosti života... To nam često teško pada. Željeli bismo to izbjegći. Istina, Isus nije došao dokinuti patnju na ovoj zemlji, nego pokazati kako se patnja prihvaća. Primjerom je svjedočio da to bude predano u Očevo volju. A onima koji su ga slušali govorio je da njegov učenik može biti samo onaj koji svaki dan uzme svoj križ i slijedi ga (usp. Mt 16,24). Noseći strpljivo svoj križ, dolazimo do vrata na kojima susrećemo Isusa koji nam želi pomoći da križ iznesemo do kraja, do oslobođenja. Stoga nam može poslužiti i poruka našega vrsnog teologa koji nam govorи: »Svi križevi tvoga života nose veliku nadu uskrsnuća. Patnje su zato šansa kojom možeš postati čovječniji i ispuniti život sadržajem koji ti nitko ne može uzeti. Ne boj se, iza svake patnje dolazi raj! Sada je tvoj trenutak da pobijediš zlo, nadvladaš smrt i postaneš čovjekoljubiv i vječan» (T. Ivančić).

Mržnjom razapeti Krist

Dok razmišljam o ovoj crkvenoj svetkovini, pred mnom stoji križ iz bjelopoljskog samostana sestara Svetog oca Franje. Isus nema ruku, nema nogu, nema ni trnovе krune. I njegov križ je prepovoljen. Mržnja ga je u Domovinskom ratu još jednom mučno razapela i kopljem ga «sasjekla». A

ja znam da su se tu, u svojoj crkvici, redovnice danonoćno klanjale Isusu na križu. Gledam ovaj križ i glasno razmišljam: Da si čovjek, Isuse, danas bi sjedio pred crkvenim vratima i ljudi bi te sažalno gledali ubacujući ti u kutijicu svoj sitniš. Dijete bi zastalo pred tobom i gledalo te tako hroma, prebirući svoje prstice na rukama i gledalo svoje nove cipelice, dok bi ga majka uporno vukla da skrene svoj pogled. I na povratak kući prepričavali bi: Kakav samo prosjak! Siromah! Bez ruku i nogu! Bože nas sačuvaj!

**Ljubav je jača od mržnje,
nada od očaja, vjera od sumnje**

Ti, Sin Božji, ipak stojiš i čekaš da ti dadnemo svoje ruke da preko njih činiš dobro; da ti dadnemo svoje oči da ljudima obznačiš spoznaju djetinje nevinosti i čistoće srca; da obznačiš kako je ljubav jača od mržnje, nada od očaja, vjera od sumnje.

Čekaš da ti dadnemo i svoje noge da stigneš do svakoga čovjeka i najaviš vječnu radost; da ti u trnovoj kruni dadnemo svoje patnje, svoj strah i besmisao, da izliječiš žalac ljudske slabosti i grijeha.

Ali mi te još uvijek dovoljno ne prepoznajemo, premda se ponosimo i dičimo tvojim križem.

Isuse, Ti nas još uvijek zoveš. Ti nas čekaš.

Dok razmišljam o ovoj crkvenoj svetkovini, pred mnom stoji križ iz bjelopoljskog samostana sestara Svetog oca Franje. Isus nema ruku, nema nogu, nema ni trbove krune. I njegov križ je prepovoljen. Mržnja ga je u Domovinskom ratu još jednom mučno razapela i kopljem ga «sasjekla». A ja znam da su se tu, u svojoj crkvici, redovnice danonoćno klanjale Isusu na križu. Gledam ovaj križ i glasno razmišljam: Da si čovjek, Isuse, danas bi sjedio pred crkvenim vratima i ljudi bi te sažalno gledali ubacujući ti u kutijicu svoj sitniš.

Križ koji je bio u sestarskoj kapelici u Bijelome Polju. Oštećen je u Domovinskom ratu.

STOPAMA MIRA

Otajstva svjetla

*Koji nam je po Euharistiji darovao**Vazmeno otajstvo*

RAZLIJEVANJE

Veliki četvrtak kao da je bio malo prerano: učenici u sanjenju, vlast u sjaju moći, sve se odvijalo nekako uobičajeno lijeno. A onda je osvanuo Veliki petak i križ, mnoga su se srca stiskla i snažno zdvajala, bilo je teško vjerovati u uskrsnuće, činili su to tek malobrojni, poznavatelji života, oni što su znali vidjeti iza maglovite pojavnosti. Razlila se njihova vjera u lutajući svijet, daleko od toga da su bili savršeni, ma sličili su nama, jednako znali posrtati, buniti se, umišljati si, slijepo odlutati. Što se u svijet razljeva iza moga djelovanja, mislim da to pitanje trebam danas postaviti, jer ti si, Bože, rekao da smo tvoja djeca. Otvarao si nam oči, učio nas vazmenom otajstvu, skupljao nas po nevoljnim zemaljskim cestama, što sam naučio od svega, gdje sam to ja danas? Kao dijete roditelji su me vodili na misu, gledao sam ih odrasle, ponizne, htio biti takav, danas jasno vidim da sve nije tako lagano, traži se nutarnja preobrazba, ne puki omot, tek je to pravi put, svjetlo u nedoumici, lijek zavodljivim porukama javnih glasila. Mnogi su ovdje spoznali nešto takvo, želim im biti sličan, brat, suputnik i tragatelj, to je bratstvo koje će promijeniti ovaj svijet, razliti se snažno u sve njegove pore, nahrani ga tvojim kruhom nebeskim. Zaciјelo ćeš dobrostivo pogledati s nebesa, očekujući da se naše postojanje prelije u twoje, tko to shvati živjet će blagdan radosti, ne opažajući da se prijelaz već dogodio.

Miljenko Stojić

KRŠĆANSKI IZAZOV KRIŽA

Kada su župljeni Međugorja 1933. zavjetovali izgraditi i 1934. godine podigli veliki križ na brdu Šipovcu, koje je iste godine, odlukom župljana, dobilo ime Križevac, nisu računali da bi to mjesto moglo postati okupljalištem hodočasnika cijelog svijeta. Na tom brdu danas se događa molitveni mimo-hod u kojem se razmatra Isusova muka i smrt. Penjući se do križa vjernici svoj život i bol, svoj križ i patnju suobličuju Kristovom križu. Tu vjernik osjeti svu blizinu Božje ljubavi i njegove intervencije u našim životima. Sami Bog uzima na sebe sramotu križa i iz ljubavi umire za naše novo rođenje.

Danas govoriti o kršćanstvu, o nasljedovanju Isusa, bez prihvatanja križa posve je neshvatljivo. Križ stoji pred nama kao izbor i stvarnost kršćanske pripadnosti. Isus svojim učenicima jasno kaže: «Tko god hoće ići za mnom, neka se odreče samoga sebe, i uzme svoj križ i neka me slijedi» (Mt 16,24). To je Isusova ponuda. Isus nama nudi isto ono što je njemu ponudio njegov i naš Otac nebeski. Isus nas gura naprijed, ali s teretom križa. No, od njega ne treba strahovati. Križ nije prokletstvo. Križ je blagoslov i stvarnost Isusovih učenika. Na tom putu nismo sami i ostavljeni. Bog zna kolike su naše snage i mogućnosti i zato nam i ponavlja kako je njegov jaram sladak i breme lako.

Promatrajući Međugorje u kontekstu križa, dolazimo do zaključka da je križ u središtu Međugorja, ali istodobno da je i Međugorje jedan novi križ. Gospa nam, naravno gledajući svjetovnim očima, u Međugorju ne nudi ništa privlačno i vremenito. Gospa kao Božja poslanica stalno poziva Kristu. A vidjeli smo što Krist nudi - križ, odricanje, umiranje iz ljubavi za druge. Nije stoga čudno što upravo u Gospinoj školi u Međugorju križ postaje lako breme i prihvatljiv izbor. Ljudi u Međugorju ostavljaju navezanosti i ovisnosti, koje su patnja bez smisla, i po sakramentima čiste dušu i izabiru križ koji je za kršćane drvo života i razlog smislenosti ovozemaljskoga postojanja.

fra Mario Knezović

NE BOJ SE, RAHELA!

fra Iko Skoko

Rahela bijaše mlađa kćerka Amorejca Labana. Knjiga Postanka kaže da je bila stasita i lijepa (Post 29,17). Jakov ju je upoznao na studencu na kojem je pojila svoje stado i odmah se u nju zaljubio. Da bi je dobio za svoju ženu, njezina oca Labana služio je sedam godina. Zahvaljujući velikoj ljubavi koju je osjećao spram Rahele, tih sedam godina prošle su mu kao nekoliko dana.

No, Laban je prevario Jakova davši mu za ženu svoju stariju kćerku Leu. Jakov ga za Rahelu pristaje služiti još sedam godina.

Rahela bijaše nerotkinja. Bog uslišava njezinu molitvu. Zatrudnjela je i rođila sina kojem je nadjenula ime Josip. Nakon dvadeset godina provedenih kod Labana Jakov se sa svojom brojnom obitelji i velikim blagom vratio u svoj zavčaj. Na putu između Betela i Efrate Raheli dođe vrijeme da porodi svoje drugo dijete. Imala je teške trudove. Kod najtežih bolova babica je tješi: „Ne boj se, jer ti je ovo sin“ (Post 35,17). Rahela je

za poroda preminula, a dijete je ostalo živo. Nadjenuli su mu ime Ben Oni, ali ga je njegov otac Jakov prozvao Benjamin. Rahelu su sahranili u Betlehemu i Jakov joj je na grobu podigao spomenik. Kad nekome hoće poželjeti da ima dobru ženu, Izraelci bi rekli: „Da Jahve da žena koja ulazi u dom tvoj bude kao Rahela i Lea, koje su obje podigle kuću Izraelovu“ (Rut 4,11). Rahela se spominje i u Knjizi proroka Jeremije (Jr 31,15) i u Matejevu evanđelju (2,18) kao žena koja tuži za djecom, jer ih nema.

Čitajući biblijske retke o Raheli, vidi-mo život žene koja ima velikih životnih problema. Ti problemi su bili tako veliki da su je dovodili do ludila. No, Rahela je primjer žene koja svoje probleme povjerava Bogu. Od njega traži snagu i pomoć. Postaje uzor ženom. I danas žene imaju probleme koji su slični Rahelinim. Neka ova žena bude poticaj da i mi svoje životne poteškoće povjeravamo Bogu i od njega tražimo snagu za život, unatoč problemima!

POZDRAV MARIJI BOGORODICI

Pozdravljamo te, Bogorodice Marijo, divno blago čitavoga svijeta, baklo neugasiva, kruno djevičanstva, žezlo prave nauke, nerazorivi hrame, svetohranište Onomu kojega svijet ne može obuhvatiti, Majko i Djevice po kojoj je u svetim evanđeljima nazvan blagoslovijenim onaj koji dolazi u ime Gospodnje (Mt 21, 9).
Zdravo, ti koja si u svom svetom djevičanskom krilu obuhvatila Neizmernog i Neobuhvatljivoga. Po tebi se slavi sveto Trojstvo i iskazujemo mu poklon; po tebi je slavljen predragocjeni križ i klanjaju mu se po svemu svijetu; po tebi se raduje nebo; po tebi se vesele anđeli i arkanđeli; po tebi bježe zli dusi; po tebi je s neba odstupio zavodnik đavao; po tebi je stvorene što je palo uzeto u nebo; po tebi je svekoliko stvorene, sapeto prije otrovima idola, dospjelo do spoznanja istine; po tebi se vjernicima ostvaruje sveto krštenje; po tebi ulje radosti; po tebi su po svem svijetu zasnovane Crkve; po tebi se narodi vode pokori.
Što da dalje nabrajam?
Po tebi jedinorođeni Sin Božji, koji je Svjetlo
zasja usred svih naroda "koji su sjedili u tminama i u sjeni smrtnoj" (Lk 1, 79),
po tebi budućnost prorokovahu proroci;
po tebi su apostoli naviještali spasenje narodima;
po tebi uskrسavaju mrtvi; po tebi vladaju kraljevi,
po svetomu Trojstvu.
Koji bi ljudski glas mogao
dostojno proslaviti
neizrecivu veličinu Marijinu?
Ona je i Majka i Djevica zajedno.
Divne li stvari!
To me čudo zapanjuje.
Tko je ikada čuo
da bi sam graditelj
zabranio boraviti u hramu
što ga On sagradi?
Tko bi trpio sramotu
poradi toga
što je vlastitu služavku uzeo za majku?

(Iz Homilije IV. u Efezu protiv Nestorija, PG 77, 992-996; Božanski časoslov, III, KS, Zagreb 1984., 1236)

Arthur McCluskey: ISCJELJENJE OD KOCKE I ALKOHOLA

Kao mladić na pragu života, Arthur McCluskey imao je tri ambicije: posjedovati sportski Mercedes Benz, posjetiti Operu u Sydneyu i letjeti u Concordu. Ovaj Irac rođen u mjestu Emo, County Laois, sve je to postigao, i još mnogo više. Svjetovni barometar uspjeha pokazivao je da je uspješan u svakom smislu. Bio je profitabilan poslovni čovjek, živio je u luksuznom stanu u Glasgowu, nije mu nedostajalo novaca, imao je mnogo prijatelja, posjedovao je ergelu trkačih konja koji su pobijedili u više od trideset utrka i uživao je u uzbudljivom životu najbogatijih.

Priredila Lidija Paris

Ono što ljudi nisu znali, ono što se Arthur nije usuđivao ni sam sebi priznati, jest da je kockar, ovisnik, sposoban izgubiti 30.000 funti na dan klađeći se na konje. „Pobjeda podiže adrenalin. Ne radi se o novcu. Nisam trebao novac. Bilo je to jače od mene.“ Njegov intenzivan društveni život doveo ga je i do velike konzumacije alkohola. „S prijateljima s utrka pili smo šampanjac, s prijateljima s ragbijama trošili smo baćve piva. Nikad nam nije nedostajalo alkohola i volio sam pitи.“

Iskustvo vjere

Ironično ali istinito, Arthur nije išao u Međugorje da bi ozdravio od svojih ovisnosti. Pošao je jednostavno zato što putovanje nije mogao izbjegći. Na jednom obiteljskom vjenčanju netko ga je pozvao na hodočašće i u raspoređenju tog trenutka rekao je „da“. Kasnije je to požalio i pokušao se izvući, ali je umjesto odbijanja ponovno rekao da će otići u Međugorje. Kad mu je rođak rekao da se u Međugorju radi o ispovijedi i o obraćenju, kazao je da ga to ne zanima. „Idem tamo popiti pivo“, rekao je.

U zračnoj luci u Dublinu opskrbio se alkoholom za cijeli tjedan, ali se pokazalo da ga na kraju hodočašća piće više nije zanimalo.

U Međugorju je otkrio sreću koju nije nalazio u svojem životu ispunjenom šampanjcem, pivom i kockom. Kaže da se čak ni njegova najuzbudljivija iskustva kao vlasnika konja ne mogu usporediti s rado-

šću koju je osjetio u srcu kad je spoznao koliko ga Bog ljubi. Arthur, oklijevajući hodočasnik, primio je mnogo više nego što je

očekivao ili mislio da je moguće. Bio je izlječen od ovisnosti o kocki i pozvan na novi život u karitativnoj djelatnosti. Sada je na čelu organizacije koja se zove St. Joseph & The Helpers (Sveti Josip i pomoćnici) koja umanjuje oskudicu i pomaže patnicima, siročadi, mladima i njihovim obiteljima u Bosni i Hercegovini. „Nekad sam mislio da imam sve, ali sada znam da nisam imao ništa jer nije bilo Boga u mojem životu. Danas se osjećam kao duhovni milijarder.“

Iskustvo koje je promijenilo Arthurov život počelo je već prvog dana u Međugor-

Snimio Tvrko Bojić

ju. U kafiću, u razgovoru s jednim Ircem, čuo je za duhovno iscjeljenje. Irac s kojim je razgovarao imao je tjelesni hendikep ali, pokazujući na svoje srce, rekao je Arthuru da ga je Međugorje iscjelilo. Arthur nikad nije bio čuo za takvu vrstu unutarnjeg iscjeljenja i to ga je zaintrigiralo. „Te riječi čovjeka koji je više od četrdeset godina bio paraliziran duboko su me se dojmile. To me je učinilo poniznjim i htio sam čuti više o tome.“

Doživljaj na Križevcu

Dva dana kasnije Arthur je susreo ljubav Božju i Gospinu kad je krenuo prema Brdu ukazanja. Prolazeći kroz vinograde, prvi put nakon 40 godina počeo je moliti krunicu i nije mogao prestati plakati. „Ja sam bivši nogometni igrač i ragbijalj, nije za muškarca tako plakati“, razmišljao je dok su mu suze neprestance tekle. Išao je prema Brdu ukazanja, ali ga je neki unutarnji glas preusmjerio prema Križevcu. Dok se uspinjao na Križevac otkrio je radost koju nikad nije osjetio u srcu - srce mu se topilo od

Božje ljubavi i od ljubavi Nebeske Majke. Nakon iskustva te ljubavi u srcu isplakao je nove suze - suze radosnice - i pojurio niz brdo da bi svoje srce otvorio Isusu u isprivadi.

Tri dana kasnije Arthur se još jednom našao na Križevcu te imao nezaboravno iskustvo dok je molio pod križem. „Sam samcat našao sam se ispod križa. Činilo se da su svi drugi nestali. Nagnuo sam se prema naprijed i stavio obje ruke na oltar koji je ugrađen u podnožje križa i čuo sam sebe kako govorim: ‘Isuse, Tvoj sam zauvijek.’ Učinilo mi se kao da je oltar oživio pod mojim rukama, kao da sam pod rukama osjetio živo tijelo. S križa sam čuo dubok muški glas koji nada mnom moli čin pokajanja. Osjetio sam nešto što je proželo cijelo moje tijelo, počevši od nogu pa do prsiju. Ustao sam, potpuno smiren, s nevjerljivim osjećajem mira u srcu. Izmolio sam krunicu, mirno, uživajući u predivnoj ljepoti doline u kojoj se nalazi Međugorje. Moje prvobitno oklijevanje u vezi s Međugorjem sada je učinilo puni krug. Činilo mi se da živim nebo na zemlji i više nisam htio otići.“

Humanitarni rad

Četiri mjeseca po povratku u Glasgow, Arthur se vratio u svoju rodnu Irsku da bi se brinuo o svojoj ostarjeloj majci i ispunio obećanje koje joj je bio dao. Dok je putovao, u srcu je osjetio poziv da osnuje karitativnu organizaciju koja će pomagati mlađim ljudima. Nije znao kako to učiniti, ali se dogodilo da su ga šest mjeseci po povratku u Irsku pozvali da postane ravnateljem organizacije Rebuild for Bosnia, koja je imala za cilj pomagati žrtvama rata koji je bjesnio devedesetih godina.

Godine 2004. Arthur i njegovi međugorski prijatelji osnovali su karitativnu organizaciju St. Joseph & The Helpers (Sveti Josip i pomoćnici). Danas 90 posto vremena provodi kao dragovoljac u humanitarnom radu i svjedoči na susretima, u molitvenim skupinama ili za vrijeme Mise.

Ova karitativna organizacija sada djeli u Irskoj, u Velikoj Britaniji i u SAD-u (www.helperscharity.com). Pomaže sirotištima i gradi kuće u Bosni i Hercegovini i brine se za oko 700 djece, mladih i djelatnika. St. Joseph & The Helpers skupila je stotine tisuća eura za razne projekte i surađuje sa sestrama franjevkama u izgradnji dječjeg vrtića za 150 djece u Kiseljaku blizu Sarajeva (BiH). Izgradnja je počela u

svibnju 2005., a od početka 2006. već prima 60 djece. Nastavlja se sa skupljanjem novca za dovršetak projekta. Ova organizacija financira i izgradnju doma za stare na Vionici (Međugorje) gdje će biti smješteno 25 bračnih parova - baka i djedova ratne siročadi koja su izgubila oba roditelja za vrijeme rata. Uskoro će početi izgradnja novog siročića u Novom Travniku za 50 djece i 10 djelatnika. Arthur kaže: „Ima li bolje načina pokazati svoju ljubav nego pomoći siročadi i mladima koji su ostali bez obitelji i doma?“

Poziv na putovanje u Međugorje koji je zamalo odbio odveo ga je na neobičan put na kojem svjedoči Božju ljubav kroz molitvu, dijeljenje svoje životne priče s drugima, i kroz brojne plodove karitativnog rada u St. Joseph & The Helpers. „Nisam očekivao da će se stvari tako razvijati“, kaže Arthur. „Bio sam iscjeljen od strahovite pošasti kocjanja, a svaka želja za alkoholom nestala je nakon što je križ postao živ pod mojim rukama. Ironično je da sam, nakon 40 godina opijanja, posljednjih šest dana uživanja alkohola proveo upravo u Međugorju. Netko tamogore ima dobar smisao za humor!“

Arthur je kroz svoje karitativno djelovanje primio velik mir i mnogo radoši. Kad posjećuje siročića u Bosni i Hercegovini sjeća se svojega nekadašnjeg ekstravagantnog života i zahvaljuje Bogu na mogućnosti koja mu se nudi da pomaže djeci i mlađima. „To je kao priča o gorusičinom zrnu - traži se samo jedan mali napor s naše strane.“ U dobrom i lošim danima, molitva mu daje snagu i na njoj se temelji sav njezin rad. Kad navečer ide na počinak, kaže: „Isuse, Tvoj sam zauvijek“. Ponavlja iste riječi koje je izgovorio na Križevcu posljednjeg dana hodočašća u Međugorje 1999. To je molitva koju otada želi svaki dan živjeti u svom srcu.

BANNEUX - GOSPA SIROMAŠNIH

Ako se Gospina ukazanja pomno promatraju, lako ćemo uočiti da se u njima pokazuje majčinska skrb prema djeci koja trpe.

Ta je patnja posljedica ratova, prirodnih katastrofa i drugih zala.

Priredio fra Karlo Lovrić

Blažena Djevica Marija u Banneuxu se predstavila kao GOSPA SIROMAŠNIH. Vjernici Banneuxa (biskupija Liège) gajili su veliku pobožnost Gospu pa joj u Prvom svjetskom ratu posvećuju i svoje selo. Sjećajući se toga događaja, selo će nakon rata biti prozvano «Banneux-Naša Gospa». Godine 1933. Gospa se kao **Djevica Siromašnih** ukazuje maloj Marijeti Beco i daje joj važnu poruku za siromašne i one koji na drugi način trpe: «*Ja sam Djevica Siromašnih i dolazim ublažiti patnju*».

Bilo je to vrijeme nacionalsocijalizma u Njemačkoj i komunizma-staljinizma u Rusiji.

Ukazanja su (bilo ih je osam) trajala od 15. siječnja do 2. ožujka 1933. Samo 12 dana prije ukazanja u Banneuxu prestala su ukazanja u Beauraingu, gdje je Gospa na pitanje vidjelaca što traži od njih, odgovorila: DA BUDETE DOBRI!

Da je svijet poslušao Gospinu poruku, ne bi bilo II. svjetskog rata ni mnogih ratova poslije.

Biskup Liega mons. Kerkhofs istinitost ukazanja u Banneuxu potvrđio je 22. kolovoza 1949. godine.

TKO JE MARIJETA BECO?

Najstarije od sedmoro djece, rođena je 25. ožujka 1921. u kući siromašne radničke obitelji. Kućica se nalazila nasuprot velike jelove šume, podalje od puta pa i od sela Banneuxa. Bilo je dvadesetak svjedočaka ukazanja.

U nedjelju **15. siječnja 1933.** Gospa joj se ukazuje prvi put i to u vrtu roditeljske kuće. Pozvala ju je znakom ruke, ali majka joj zabrani izići.

Srijeda, **18. siječnja u 19 sati:** Marijeta je u vrtu u molitvi na koljenima. Odjednom

napusti vrt i pođe na ulicu kamo je Gospa zove. U dva navrata na putu pada na koljenja. Treći put kleknula je blizu lokve vode koja je izvirala. Gospa joj zapovijeda: *Stavi ruku u vodu!* Marijeta to učini i ponavlja ono što joj Gospa govori: *Ovaj izvor je rezerviran za mene. Dobra večer, dovidjenja.*

JA SAM DJEVICA SIROMAŠNIH

Četvrtak, 19. siječnja: vrijeme je vrlo loše. Marijeta je na stazi na koljenima. Gospa joj se ukazuje. «*Tko ste vi, lijepa Gospo?*» *«Ja sam Djevica siromašnih».* Djevica vodi dijete do izvora. Marijeta je još pita: «*Lijepa Gospođo, vi ste mi jučer rekli: Ovaj izvor je pridržan za mene. Zašto za mene?»*

Djevica Siromašnih

Marijeta je mislila da je izvor za nju. Djevica odgovara sa smiješkom: «Ovaj izvor je rezerviran za sve nacije... da ublaži boli bolesnicima». «Hvala, hvala», odgovara Marijeta. Djevica dodaje: «Ja ču moliti za tebe. Doviđenja.»

Petak, 20 siječnja: Marijeta je provela cijeli dan u krevetu. Loše je spavala. Budi se u 18.45, oblači i izlazi van. Kad se pojavi Djevica, Marijeta poviče: «Oh, evo je!» Zatim pita: «Što želite, lijepa Gospodo?» Gospa, smiješći se, odgovara: «Željela bih malu kapelu». Djevica ispruži svoje ruke i desnom rukom blagoslovi dijete. Sljedeća tri tjedna bilo je tiho. Djevica se ne ukazuje. Marijeta ipak ostaje vjerna: svaki dan u 19 sati izlazi moliti u vrtu.

DOLAZIM UBLAŽITI PATNJU

Subota, 11. veljače: Marijeta je ponovno na putu. Pada dva puta na koljena, umače svoje ruke u izvorsku vodu i križa se. Hitro se diže, trči prema kući i plače. Ne razumije što joj je Djevica rekla: «Dolazim ublažiti patnju». Ne razumije riječ «ublažiti». Ali ona zna da je to nešto dobro jer se Djevica smiješila.

Prošla su tri dana.

Večer je, srijeda, 15. veljače: Gospa se ukazuje šesti put. Marijeta prenosi molbu velečasnog Jamina: «Presveta Djevice, gospodin kapelan me zamolio da vas zamolim za jedan znak». Djevica odgovara: «Vjerujte u me i ja ču vjerovati u vas». I doda: «Moli mnogo. Doviđenja». Djevica povjeri Marijeti jednu tajnu.

JA SAM MAJKA SPASITELJEVA, MOLI MNOGO

Ponedjeljak je, 20. veljače: Marijeta je opet na koljenima u snijegu, tresući se od hladnoće. Moli glasnije i brže. Napušta vrt, poklekne dva puta na cesti, zatim na izvoru moli i plače, jer Gospa tako brzo odlazi. Gospa joj, smiješći se kao i redovito, kaže: «Drago dijete, moli mnogo». Poslije toga prestaje se smiješiti i ozbiljnijim glasom kaže: «Doviđenja».

Marijeta je čekala deset dana da bi ponovno i posljednji put vidjela Gospu.

Ukazuje joj se u utorak, 2. ožujka. Od 15 sati kišilo je kao iz vjedra. Marijeta izlazi u 19 sati. Molila je treće otajstvo krunice kad je odjednom prestalo kišiti. I ona zašuti, pruži ruke, ustaje, pravi korak i klekne. U kući, poslije velikog plaća, Marijeta daje poruku koju joj je Gospa povjerila: «Ja sam Majka Spasiteljeva, Majka Božja. Moli mnogo». Prije nego je otišla, Gospa je stavila ruke na Marijetu i rekla: «Doviđenja».

Poslije osam ukazanja i svega što je Gospa Marijeti rekla, može se zaključiti:

Gospa je otkrila svoj identitet: Ona je Majka Spasiteljeva, Majka Božja i Djevica Siromašnih.

Marija je model siromašnog vjernika i ona je Djevica. Siromah je tip čovjeka koji vjeruje i koji svu svoju nadu stavlja u Gospodina i od njega sve očekuje. Ukazuje se djevojčici iz obitelji koja je živjela u krajnjem siromaštvu. Kada Biblija govori o siromaštvu, ne misli samo na materijalno i ekonomsko siromaštvo. Govori o siromaštvu srca.

Sveti Otac Ivan Pavao II. u Banneuxu

Kad Marija poziva na vjeru: «Vjerujte meni i ja ču vjerovati vama», želi reći: Bog je prvi ljubio i zato mi možemo ljubiti Njega i svoju braću. Naša ljubav nije ništa drugo nego odgovor na Gospodinovu ljubav. Bog je prvi povjerovao nama, zato mi možemo vjerovati Njemu i svojoj braći.

Kad poziva na molitvu, poziva da se vrši vjera u molitvi, da postanemo zbiljski molitelji. Molitva je doista izraz vjere.

Poziv na bratstvo i solidarnost očituje se u svakoj poruci u Banneuxu. Marija traži kapelicu, simbolično mjesto svoje prisutnosti među ljudima, mjesto gdje će se hodočasnici susretati u budućnosti.

DOLAZI RADI SVIH NACIJA

I zaključimo: Gospa dolazi ublažiti patnje. Ne dolazi izlječiti bolesne; ona dolazi nositi križ bolesti s njima. Zar to nije najbolji način da se pomogne onima koji na bilo koji način trpe?

Napokon, ona dolazi za sve nacije. Ova poruka nije ništa manje aktualna danas u svijetu u kojem ne prestaju najokrutniji ratovi i gdje rasizam visoko podiže glavu.

(Zar i Kraljica Mira u Međugorju ne kaže da je došla i da još uvijek dolazi radi sviju?)

Hodočašća u Banneuxu počinju u svibnju, a svršavaju u listopadu. Banneux gođišnje pohodi oko 400.000 hodočasnika. Obvezno navrate do KAPELICE i do IZVORA. Svaki dan sv. Misa slavi se u 11.30 na francuskom jeziku, a blagoslov bolesnika je u 15 sati.

NABOŽNA DRUŠTVA

U Hercegovini su 1930-ih masovno osnivana društva sv. Ante, u velikom broju župa. U Međugorju je to učinjeno s malim zakašnjenjem, ali je zato odaziv bio iznimno dobar. Tijekom 1941. i 1942. u Društvo sv. Ante u međugorskoj župi učlanilo se 315 članica i 149 muških članova.

fra Robert Jolić

Treći red sv. Franje

Znam gdje je fra Kamilo Milas pronašao podatak da je franjevačku trećoredsku „zajednicu 1885. utemeljio fra Anzelmo Čulina okupivši 89 članova. Oni su tada pripadali zajednici župe Gradnići“. Taj podatak, međutim, ne može biti točan. Nai-mje, fra A. Čulina bio je tek 1896. zaređen za svećenika, a u župi Gradnićima djelovao je kao kapelan od 1890. (do 1892., kada se pre-mjestio u novoosnovanu župu Međugorje, kao njezin prvi župnik). Fra Kamila je u za-bludu dovela činjenica kako su neki članovi primljeni u zajednicu još 1885. godine, dok su pripadali gradničkoj župi (a možda i prije, samo o tome nisu sačuvani nikakvi po-datci) – ali njih nikako u zajednicu nije mogao primiti fra A. Čulina, jer je on tek pet godina kasnije došao u tu župu.

Svakako, u Međugorju postoji zajednica Franjevačkoga svjetovnog reda od samoga utemeljenja župe. O tome najbolje svjedoči sačuvani *Zapisnik trećoredski od god. 1892.* koji je započeo voditi fra A. Čulina od 15. svibnja 1892. – što bi moglo ukazivati da je zajednica postojala i prije osnutka župe, možda, dakle, od 1890. godine. Fra Anzelmo je zapisao kako je na svetkovinu sv. Franje (4. listopada) 1892. izabrano i prvo starješinstvo zajednice. Za predsjednika muškog ogranka zajednice izabran je Jakov Ben-cun, a vijećnici su bili: Matiša Bencun, Grgo Soldo, Mirko Ostojić Jurin i Andrija Ostojić Andrijin. Prva starješica ženskog ogranka bila je Mara Sivrić ud. Ivanova, a vijećnice su bile Andra Dugandžić ž. Andrijina, Matija Vasilj ž. Antina, Ruža Ostojić ž. Perišina, Doma Jovanović ž. Jurina i Anica Kordić ž. Šimunova. Iz Imenika trećoredaca sv. Franje vidljivo je da su prvi članovi stupili u zajednicu 1885. godine (sjedište župe bilo je u Gradnićima): prvi je upisan Grgo Sol-do iz Međugorja, star 30 godina. Do 1964., do kada je vođen taj Imenik, u Franjevač-

ki svjetovni red u župi Međugorje stupilo je čak 1025 članova – što je zaista podatak vrijedan svakog divljenja. Prema novom Imeniku načinjenom 1969., tada je u župi bilo 411 živilih članova. Nakon toga nije ih bilo primljeno previše: ukupno je do 1987. godine upisano 471 ime, što znači da je od

1969. do 1987. primljeno svega 60 novih članova. Posljednje su upisane Vicka Ivan-ković (1983.) i Jelena Šego (1987.).

Zajednica je bila veoma djelatna od osnutka (1892.) do 1935. godine. Osobita je zanimljivost velik broj muških članova – što nije bio redovit slučaj u drugim župa-ma. Imali su mjesecne sastanke s poukom i blagoslovom. Muškarci su se posebno ista-knuli osnivanjem tamburaškoga i pjevač-kog društva. Od 1935. osjeća se brojčano opadanje članstva – sve do 1982. Te godine počinje lagani oporavak zajednice, poveza-no s međugorskim ukazanjima. Tako je 7. lipnja 1982. fra Tomislav Vlašić primio u za-jednicu 31 novoga člana. Nova uprava izabранa je u veljači 1982. Osobito zauzeti fra-njevci u radu s trećoredskom zajednicom bili su: fra Anzelmo Čulina (1892. - 1894.), koji je okupio 89 „starih“ članova i primio 26 novih; fra Nikola Šimović (1895.-1899.),

primio čak 262 nova člana; fra Ciprijan Brkić (1915.-1917.) 138, fra Pile Bebek (1925.-1928.) 92, fra Bernardin Smoljan (1931.-1936.) 103 i fra Tomislav Vlašić (1982.) 31 člana.

Župnik fra Dujam Ostojić zabilježio je 1905. da je u župi bilo 2194 katolika, a trećara čak 572 – što znači da je gotovo svaki treći župljanih bio član trećoredske zajednice. Fra Bernardin Smoljan zabilježio je kako je 8. rujna 1931. zavjetovao 26 trećara, a 4. listopada, na Sv. Franju, primio 85 novih članova. Godine 1934. na Sv. Franju primio je i zavjetovao trećoredce fra Jerko Boras, nadzornik Trećega reda za Hercegovinu. U novije vrijeme u župi djeluje Franjevačka mladež, mladi trećoredci.

Društvo sv. Ante

U Hercegovini su 1930-ih masovno osnivana društva sv. Ante, u velikom broju

Tamburaški orkestar u župi Međugorje osnovan je 1924.

župa. U Međugorju je to učinjeno s malim zakašnjenjem, ali je zato odaziv bio iznimno dobar. Tijekom 1941. i 1942. u Društvo sv. Ante u međugorskoj župi učlanilo se 315 članica i 149 muških članova.

Bratovština Imena Isusova

To je društvo imalo za cilj borbu protiv psovke. Središnjica se nalazila u Rimu. U Međugorju je bratovština utemeljena 24. srpnja 1932. Župnik fra Bernardin Smoljan došao je na tu ideju vidjevši da se psovka sve više širi te je tako utemeljio zajednicu protiv psovke upravo za najosjetljiviju skupinu: mušku mladež između 14. i 16. godine života. „Na pučkoj misi obavljena je dirljiva ceremonija primanja novih članova.“ U društvo su stupila 82 mladića. Biskup je dao pismeno dopuštenje za osnutak društva, a iz Rima su stigle diplome za članove. Župnik je naručio zastavu Društva te

odmah započeo s predavanjima. Dana 18. prosinca 1932. župnik je blagoslovio novu zastavu Bratovštine Imena Isusova. Članovi Društva povremeno su uvježbavali dramske ili glazbene komade te ih izvodili za javnost. Tako su 25. srpnja 1933. u popodnevnim satima izveli komad „Ukleti hotel“. Svrha je bila da se „mladež odače od nevaljalih zabava i međusobnih sukoba“. Gledatelja je bilo preko 500. Glumce je vježbao Ivan Milićević + Jozef iz Čitluka. Gledateljstvo je bilo prezadovoljno, tako da su glumci morali još jednom, u sljedeću nedjelju, ponoviti predstavu. Članovi Društva su sljedeće godine, opet na Sv. Jakova (25. srpnja 1934.), izveli komad „Prevejanči“, opet na zadovoljstvo brojne publike. Nekoliko dana prije Sv. Jakova, 22. srpnja 1934. osnovan je i ženski ogrank Bratovštine Imena Isusova. Odmah je primljeno „90 poštenih djevojaka“.

NIKICA DRAGOJE (1953. - 2007.)

U bolnici u Mostaru 3. kolovoza 2007. nakon kratke bolesti u pedeset četvrtoj godini života preminuo je djelatnik Informativnog centra "Mir" Međugorje Nikica Dragoje. Deset svojih godina darovao je Radiopostaji "Mir" Međugorje te obnašao dužnost njezina tehničkog predstojnika. Svojim požrtvovnim radom uspio je odašiljačima spojiti vrhunce brda i planina te tako brojnim slušateljima žednim molitve i mira omogućio da molitva i poruka mira dođu u njihove domove.

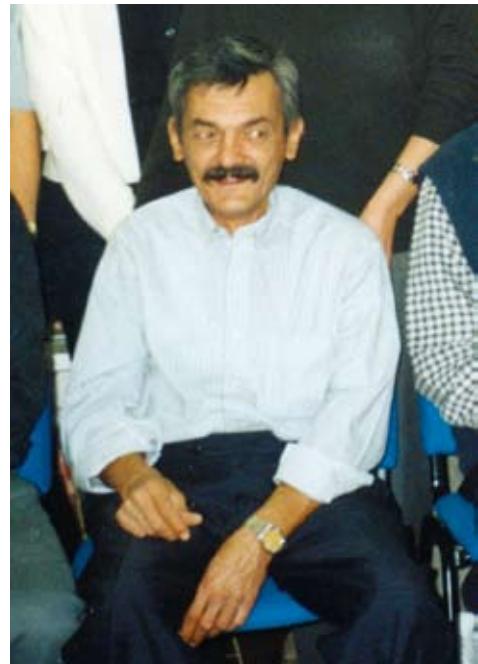
Oproštajna riječ fra Miljenka Stojića izrečena nad Nikičinim otvorenim grobom.

Draga obitelji pokojnog Nikice, rodjino, prijatelji i znanci, dragi prijatelju Nikica!

Ljudski život na ovoj zemlji krhak je i zbog toga umiremo u različitim životnim dobima. Ipak, to nije najvažnije. Puno je važnije kako smo proživjeli vrijeme koje nam je Bog dao na raspolaganje. Ti si ga, Nikice, dobro proživio, osobito ovih posljednjih 10 godina. One su, jednostavno, kruna tvoga života i rada, što si i sam često spominjao. Ruka Kraljice Mira korak te po korak vodila prema njima. Mislio si čitav život ostati u Sarajevu, a onda je započeo rat. Granata ti je pogodila obiteljski dom, ali te nije ubila; oklopni transporter nasrnuo je na tvoje krhko tijelo, ali te nije smlavio; snajperisti su te gađali, ali te nisu pogodili. Na kraju si ostao bez ičega i u ovaj kraj došao s vrećicom u ruci kod svoga prijatelja Željka.

Trebalo je početi ispočetka. Snalazio si se kako si znao i umio. Smirenje si počeo nalaziti kada te ruka Kraljice Mira doveća u Informativni centar MIR Međugorje, odjel Radiopostaja "Mir" Međugorje na

samom početku te radiopostaje, u studenom 1997. Pronašao si tada tu svoj dom, ali i mi smo pronašli čovjeka na koga se može osloniti. Bio si jedini koji si se profesionalno bavio radijem. Učili smo od tebe, a ti si prolazio sve stupnjeve u tehničkom odjelu naše radiopostaje. Bio si jedini tehnički realizator, vrtjeli smo zajedno jedini CD za Božić koji smo tada imali i dežurali za Novu godinu. Podigao si i prvi posuđeni odašiljač od Grge, nakon kojega je slijedilo njih trinaest te puštanje signala preko interneta i satelita. Na kraju svega postao si tehnički predstojnik naše radiopostaje. Žao mi je da nisi doživio puštanje u rad četrnaestoga odašiljača, što bi se trebalo dogoditi ovih dana, i prenošenje uživo puta križa s Križevca na što si potrošio dosta vremena. Mislio sam da ti se neće ostvariti riječi od prije nekog vremena da ne ćeš doživjeti 10. obljetnicu Radiopostaje. Na žalost, imao si pravo. Pošao si na drugu obalu, kamo je već otišla naša djelatnica Ljubica, naš prijatelj Hamo i mnogobrojni slušatelji koji su Bogu zahvaljivali za čujnost i čistoću si-

gnala RMM-a. Vi tamo tvorite naše prijatelje koji će nam i dalje pomagati u radu. Mi ćemo se ovdje truditi, dragi prijatelju Nikica, da vas ne zaboravimo i da ne ugrijemo djelo u koje ste tako nesebično ugradili svoje sposobnosti.

Drago mi je, Nikica, da smo se poznavali. Uvijek si bio onaj na koga se moglo osloniti i tko je neumorno otvarao vrata našoj radiopostaji, stječući joj neprestano nove prijatelje i suradnike. Zbog toga smo danas oko tvoga groba skupljeni s raznih strana. Cijenili smo te i znali smo da imamo posla s ozbiljnim, izgrađenim čovjekom. Jedino smo se čudili kako tvoje krhko tijelo, odavno napadnuto bolešću, sve to uspijeva podnijeti. Ali, ti nisi mnogo govorio o bolovima, radije si govorio o životnim i poslovним uspjesima. Neka ti Božje kraljevstvo bude plaća za tvoj nesebični rad u Radiopostaji «Mir» Međugorje i za sve dobro što si učinio kroz cijeli život.

Vama, draga obitelji: supruzi Tei, sinu Ivanu, nevjести Ivani, prijateljima i rodbini iskrena sućut. Dragi prijatelju Nikica, počivaj u miru Božjem.

**Sve o događajima u Međugorju
i odjecima u svijetu i Katoličkoj
Crkvi čitajte u novom
mjesečniku - Glasniku mira.
Čitajte i preporučite drugima
Glasnik mira, mjesečnik
informativnog centra "Mir"
Međugorje.
Surađujte u Glasniku mira,
pišite nam o svojim iskustvima.
Preplatite se na Glasnik mira.
Godišnja pretplata (12 brojeva):
30 KM/120 Kn**

PONEDJELJKI I UTORAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Krunica
	- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
	- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
	- U uskrsnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h	Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. Misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

